

ЗВІТ
ПРО ВИКОНАННЯ УГОДИ
ПРО АСОЦІАЦІЮ
МІЖ УКРАЇНОЮ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ
У 2018 РОЦІ

КИЇВ - 2019

Угода про асоціацію між Україною та ЄС передбачає здійснення моніторингу та оцінки її виконання як спільно, так і окремо кожною Стороною.

Цей документ є скороченою версією звіту Української Сторони та містить огляд найважливіших заходів та результатів виконання Угоди про асоціацію, які були заплановані та здійснювались у 2018 році, а також інших важливих подій, які стосуються реалізації політики європейської інтеграції.

Метою Звіту є інформування громадян України, представників неурядових організацій, а також міжнародної спільноти, зокрема інституцій ЄС та його держав-членів, щодо прогресу України в реалізації цілей політичної асоціації та економічної інтеграції з ЄС з метою широкого обговорення та аналізу заходів органів державної влади.

Звіт підготовлено Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції за підтримки Офісу Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України та за сприяння проекту ЄС «Association4U».

Даний Звіт є результатом здійснення комплексної оцінки виконання Україною Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у 2018 році. Оцінка прогресу реалізації Угоди здійснена на підставі аналізу отриманих щоквартальних звітів органів державної влади.

Звіт структурно складається з 4 розділів, останній з яких присвячено аналізу ключових досягнень у виконанні Угоди за 2018 рік у 24 сферах суспільного життя.

Завдання з виконання Угоди ґрунтуються безпосередньо на Угоді, рішеннях двосторонніх органів асоціації між Україною та ЄС, а також дорожніх картах, концепціях і стратегіях державної політики.

Оскільки прогрес виконання заходів можна виміряти та зафіксувати, вони виконують роль індикаторів — показників стану реалізації завдань з виконання Угоди. Сумарна кількість індикаторів виконання Угоди становить близько 7,5 тис. заходів, розподілених у межах 2 тис. завдань. В процесі здійснення моніторингу кожному заходу присвоюється статус «виконано» або «не виконано». Стан виконання заходів простежується за головними виконавцями, - відповідними органами влади, що дає можливість зрозуміти, від кого в конкретний момент залежить виконання відповідного зобов'язання.

За аналогією з минулорічним звітом, показники Звіту за 2018 рік демонструють поточний прогрес реалізації зобов'язань за Угодою, строк виконання яких спливає у звітному році. Поточний прогрес обчислюється у відсотках та показує частку виконаних заходів в межах кожного року, як загалом, так і в розрізі певних конкретних сфер суспільного життя. Він відображає, яка частка заходів від тих, що заплановані на рік, виконана станом на дату проведення оцінки.

Додатково наводиться показник загального прогресу виконання усіх зобов'язань, передбачених Угодою. Загальний прогрес показує динаміку виконання Угоди протягом строку її дії, починаючи з тимчасового застосування окремих положень у 2014 році, та відображає відсоткове відношення виконаних заходів від загальної кількості усіх заходів, необхідних для імплементації Угоди.

Іванна Климпуш-Цинцадзе

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України

2018 рік став визначальним для європейської інтеграції України. Україна зробила перший крок до конституційного закріплення стратегічних цілей членства у Європейському Союзі та Північноатлантичному альянсі. Парламент країни зреагував на запит суспільства стати частиною великої сім'ї європейських народів. Тепер ніщо не може розвернути нас назад. Фіксація європейської інтеграції в Конституції є важливим дороговказом, що дозволить убезпечити країну від політичних маніпуляцій.

2018 рік важливий і тому, що став першим роком повноцінної реалізації Угоди про асоціацію, яка вступила в силу 1 вересня 2017 року. Угода стала початком титанічної кропіткої роботи, яка поступово принесе конкретні позитивні результати для наших громадян.

Однак, вже сьогодні результати виконання Угоди про асоціацію є відчутними, а вигоди – помітними. У країні ЄС йде 42% всього експорту, за минулий рік Україна продала туди товарів майже на 20,2 млрд доларів США, що є на 2 млрд більше, ніж минулого року. Близько 15 тисяч українських підприємств експортують свої товари до країн ЄС. Впевнена, що ця позитивна тенденція продовжиться і надалі.

Європейська інтеграція відкриває не лише можливості для експорту до ЄС, але й збільшує доступ до ринків третіх країн. Водночас, успіх євроінтеграції є зменшенням можливостей тиску на Україну, який здійснює Російська Федерація.

У 2018 році в Україні було змінено підхід до виконання Угоди, адже перед цим Уряд ухвалив безпрецедентний за своїм обсягом та рівнем деталізації документ – План заходів з виконання Угоди про асоціацію. Він чітко окреслює всі завдання, дає можливість розуміти стан виконання Угоди, планувати і визначати додаткові орієнтири.

Зазнала змін модель взаємодії між Урядом і Парламентом. У лютому 2018 року було затверджено

список пріоритетних євроінтеграційних законопроектів для розгляду Верховною Радою. Ця «дорожня карта» розрахована на 2018-2019 рр. і постійно оновлюється.

Однак далеко не всі результати є позитивними. Недостатня інституційна спроможність міністерств заважає виконувати завдання Угоди вчасно та в повному обсязі. Наявність значного спротиву окремих груп інтересів знижує ефективність проходження євроінтеграційних законопроектів в Парламенті. Також має місце безвідповідальне ставлення частини народних обранців до декларованих їхніми політичними силами намірів руху до ЄС.

Незважаючи на це, за минулий рік вдалося досягти змін в багатьох сферах. Йдеться і про децентралізацію, і про боротьбу з корупцією, і про

реформування енергетичного сектору та реформу державної служби. У сфері захисту прав інтелектуальної власності упорядковано організацію колективного управління правами. Багато зроблено для досягнення фінансової прозорості, належного банківського регулювання. У сфері стандартизації було виконано величезну роботу, однак приєднання до Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА), яка стане «промисловим безвізом», залишається одним з першочергових завдань на 2019 рік. Важливим є також скасування бар'єрів на митниці. Якщо Верховна Рада буде готова ухвалити закон про уповноваженого економічного оператора, який понад три роки розглядається в різних редакціях, можемо розраховувати на просування в митній лібералізації та у перспективі – на приєднання до Конвенції про єдиний режим транзиту.

За підсумками виконання завдань, запланованих на 2018 рік, Угода була виконана на 52%. Поступово виконуються завдання Угоди, які були не виконані в попередні роки. Як наслідок, сумарний результат виконання Угоди суттєво зростає.

Цього року ми запропонували ЄС цілковито новий підхід – запустити процес інтеграції у пріоритетних секторах. На найвищому рівні політичного діалогу - на Саміті Україна - ЄС в липні та на Раді Асоціації в грудні 2018 року було визначено та деталізовано чотири пріоритетні напрями співпраці для посилення політичної асоціації та економічної інтеграції України з ЄС: в галузях цифрового ринку, митної політики, енергетики, а також у сфері юстиції, свободи та безпеки. Очікуємо, що у першій половині 2019 року будуть ухвалені рішення щодо оновлення Угоди, які відповідатимуть нашому головному

завданню в рамках виконання Угоди – інтегруватися у внутрішні ринки ЄС.

Україна отримала позитивну оцінку від ЄС як щодо реалізації Угоди про асоціацію, так і щодо виконання зобов'язань з безвізу, та вкотре довела, що не є країною ризику. Вже два мільйони українських громадян скористалися новими умовами для подорожей і налагодження ділових контактів.

Україна та ЄС продовжують співпрацю у сфері протидії спільним загрозам.

Завдяки підтримці наших європейських партнерів реалізуються сотні проектів розвитку транспортної інфраструктури, житлово-комунального господарства, підтримки малого і середнього бізнесу, енергоефективності тощо. Обсяг фінансової та кредитної підтримки з боку ЄС у звітному році склав понад 1,2 млрд євро.

Реалізація завдань, необхідних для досягнення цілей Угоди про асоціацію, змінить якість життя кожного громадянина, і є щоденною інтеграцією України до ЄС. Для кращого розуміння можливостей, що їх відкриває пересічним громадянам процес європейської інтеграції, в 2018 році вперше були проведені великі інформаційні кампанії. Ця робота з підвищення рівня обізнаності громадян щодо євроінтеграційних можливостей буде продовжена і наступного року

Європейська інтеграція стала для українців імперативом, який не залежить від політичних уподобань і партійних орієнтацій. Успішне виконання Угоди про асоціацію на лише дозволить ставити питання про членство, але й забезпечить однозначну відповідь на нього. Україна впевнено йде європейським шляхом, який гарантуватиме національну єдність та процвітання.

ОПИС РОЗДІЛІВ ЗВІТУ

ПЕРЕДМОВА	3
ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС У 2018 РОЦІ	7
РОЗДІЛ I. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ	11
РОЗДІЛ II. ДІЯЛЬНІСТЬ ДВОСТОРОННІХ ОРГАНІВ АСОЦІАЦІЇ ТА ДІАЛОГ ВИСОКОГО РІВНЯ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС.	13
РОЗДІЛ III. ДОПОМОГА З БОКУ ЄС	16
РОЗДІЛ IV. РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ У 2018 РОЦІ	19
4.1. Політичний діалог, національна безпека та оборона.	19
4.2. Юстиція, свобода, безпека та права людини	20
4.3. Технічні бар'єри у торгівлі	21
4.4. Санітарні та фітосанітарні заходи	22
4.5. Митні питання	24
4.6. Підприємництво	25
4.7. Державні закупівлі.	26
4.8. Інтелектуальна власність	27
4.9. Енергоефективність та ЖКГ.	28
4.10. Енергетика	29
4.11. Оподаткування.	30
4.12. Статистика та обмін інформацією	31
4.13. Навколишнє природне середовище та цивільний захист	31
4.14. Транспорт, транспортна інфраструктура, поштові та кур'єрські послуги	33
4.15. Наука, технології та інновації, космос.	34
4.16. Фінансовий сектор.	35

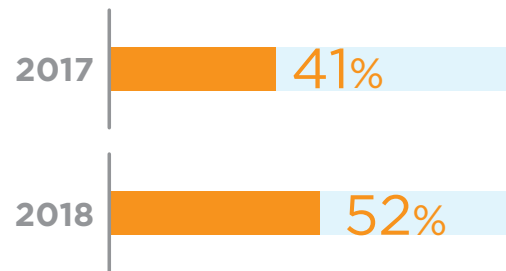
4.17. Управління державними фінансами	35
4.18. Гуманітарна політика	36
4.19. Сільське господарство	37
4.20. Захист прав споживачів	38
4.21. Соціальна політика та трудові відносини.	39
4.22. Громадське здоров'я	40
4.23. Освіта, навчання та молодь	41
4.24. Фінансове співробітництво та боротьба з шахрайством	43
4.25. ПОГЛИБЛЕНА ТА ВСЕОХОПЛЮЮЧА ЗОНА ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС У 2018 РОЦІ	43

Загальний огляд виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у 2018 році

Угода формує широку основу для політичної асоціації та економічної інтеграції України та ЄС та має стратегічним завданням реалізацію європейського вибору України.

1. У 2018 році Угода стала основою для формування спільної позиції і політичної підтримки України з боку ЄС у важливих політичних і безпекових питаннях. ЄС продовжує підтримку України у відновленні територіальної цілісності і суверенітету країни та засуджує агресію Росії.
2. Із прийняттям в червні 2018 року закону «Про національну безпеку» Україна розпочала реформування сектору безпеки відповідно до стандартів ЄС і НАТО.
3. Зроблено крок на забезпечення незворотності курсу України на європейську та євроатлантичну інтеграцію шляхом ініціювання змін до Конституції України.
4. У 2018 році Україна значно посилсила свою інституційну спроможність у виконанні та моніторингу Угоди. З метою прискорення прийняття євроінтеграційних законопроектів 28 лютого 2018 року схвалено Дорожню карту законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію. Конструктивний діалог та ефективна координація роботи між парламентом та урядом на основі Дорожньої карти відіграють вирішальну роль у виконанні Угоди. Як результат, в рамках Дорожньої карти, ВРУ прийнято 11 євроінтеграційних законопроектів у II читанні та 10 – у I читанні.
5. Виконання Угоди про асоціацію, включно із ПВЗВТ, отримало позитивну оцінку на 20-му Саміті Україна-ЄС, 9 липня 2018 р. та Раді асоціації, 17 грудня 2018 року. Протягом звітного року Україна доклала багато зусиль для визначення пріоритетів економічної інтеграції та їх закріплення в додатках до Угоди. Сторони погодили продовжити діалог щодо поглиблення співробітництва у пріоритетних галузях та розпочати роботу щодо оновлення, де це необхідно, додатків до Угоди з метою сприяння про-

Прогрес виконання запланованих завдань порівняно з 2018 р.

цесу імплементації, узгодженому з розвитком права ЄС.

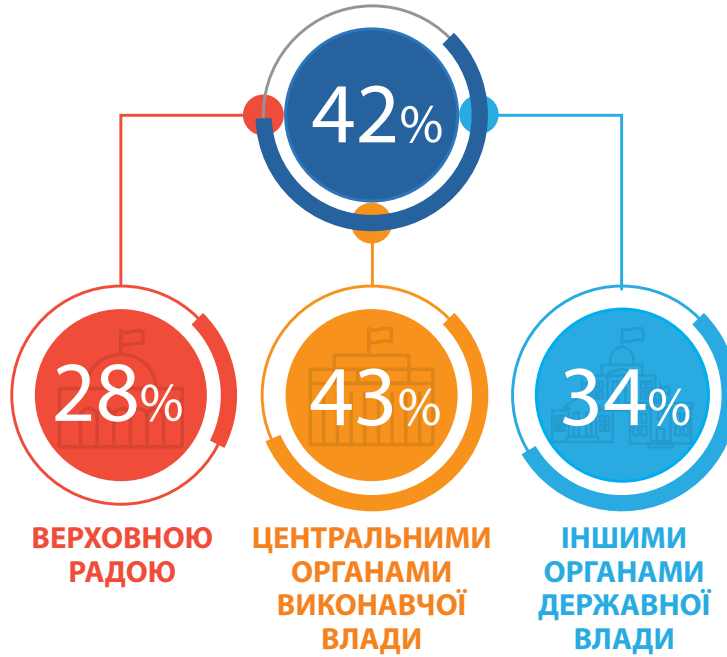
6. **Прогрес виконання завдань, запланованих на 2018 рік, склав 52%.** Найбільшого прогресу досягнуто в таких напрямках як підприємництво (89 %), сільське господарство (86 %), зменшення технічних бар'єрів у торгівлі (70 %), соціальна політика та трудові відносини (70 %).
7. У 2018 році Україна виконала значний обсяг зобов'язань в частині надання державної допомоги, корпоративного управління, заснування та діяльності компаній та конкуренції. Було прийнято Кодекс про банкрутство, що підвищує ефективність процедур банкрутства, рівень захисту прав кредиторів, виконання судових рішень. У цілому, станом на 1 січня 2019 року виконано 73% зобов'язань України щодо наближення законодавства у сфері підприємництва до права ЄС.
8. Завдяки запровадженим змінам та поступовому зближенню політик та законодавства України та ЄС в сільському господарстві, Україна стала важливим постачальником органічної продукції на ринок ЄС. В 2018 році завдяки прийнятому закону щодо вимог до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, створено умови для вироблення конкурентоспроможної продукції для експорту. Більшість органічних операторів в Україні сертифіковані за стандартом ЄС, які застосовуються

як для експорту органічної продукції, так і роботи на внутрішньому ринку.

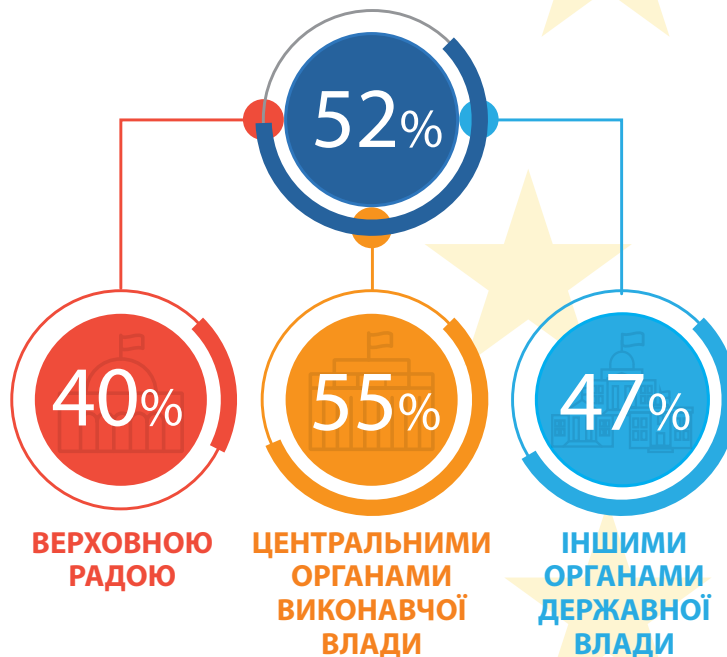
9. Україна продовжує перехід на міжнародні технічні регламенти, що знижує нетарифні бар'єри в торгівлі та покращує доступ для української промислової продукції на світові ринки. В 2018 році були зроблені важливі кроки з розроблення та затвердження технічних регламентів, стандартизації, метрології, які необхідні для підписання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів для пріоритетних секторів промислової продукції. З 1 січня 2019 року в Україні скасовано застосування 10917 старих стандартів, розроблених до 1992 року, що становить майже 90% від загальної кількості.
10. Зміни в соціальній політиці та трудових відносинах охоплюють розробку професійних стандартів, запровадження нових підходів у роботі державної служби зайнятості та запровадження єдиних принципів пенсійного забезпечення. Зроблено суттєві кроки для забезпечення захисту прав дітей та зміни системи інституційного догляду, зокрема перехід до виховання дітей у сімейному, або наближеному до сімейного середовищі.
11. У 2018 році Україна продовжила роботу з подолання гендерної нерівності.
12. Найменш вдало йде виконання зобов'язань в таких напрямках як освіта, навчання та молодь (13%), транспорт, транспортна інфраструктура, поштові та кур'єрські послуги (15%), державні закупівлі (16%), навколишнє природне середовище та цивільний захист (22%). Однак, і в цих сферах спостерігаються наступні позитивні зміни:
 - запровадження державного моніторингу вод відповідно до Водної Рамкової Директиви;
 - прийняття закону «Про стратегічну екологічну оцінку» забезпечує відкритість інформації про вплив державних проектів та планів на екологічну ситуацію;
 - з вересня 2018 року розпочато впровадження реформи середньої освіти «Нова українська школа»;
 - запущено механізм здійснення закупівель товарів та послуг за рамковими угодами в електронній системі закупівель ProZorro.
13. За рядом напрямків: інтелектуальна власність, оподаткування, управління державними фінансами, гуманітарна політика, захист прав споживачів, громадське здоров'я, фінансове співробітництво та боротьба з шахрайством відсутні фіксовані на 2018 рік зобов'язання, однак триває робота в цілому.
14. Результатом впроваджених євроінтеграційних змін стало зростання обсягу зовнішньої торгівлі України з країнами ЄС. За минулий 2018 рік Україна продала до країн ЄС товарів на 20 млрд 153 млн доларів США, що складає 42% від всього експорту. Для порівняння, у 2017 р. ця цифра становила 17 млрд 529 млн доларів США. Отже, Україна продовжує виконання положень Угоди, необхідних для повноцінного функціонування поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі.
15. Сьогодні майже 15 000 українських компаній мають право експортувати до ЄС. Провідні ринки для нас – це Польща (17%), Італія (14%), Німеччина (10%), Угорщина (8%) і Нідерланди (8%). Аналітики впевнені, що тенденція до зростання українського експорту до ЄС продовжиться і в майбутньому.

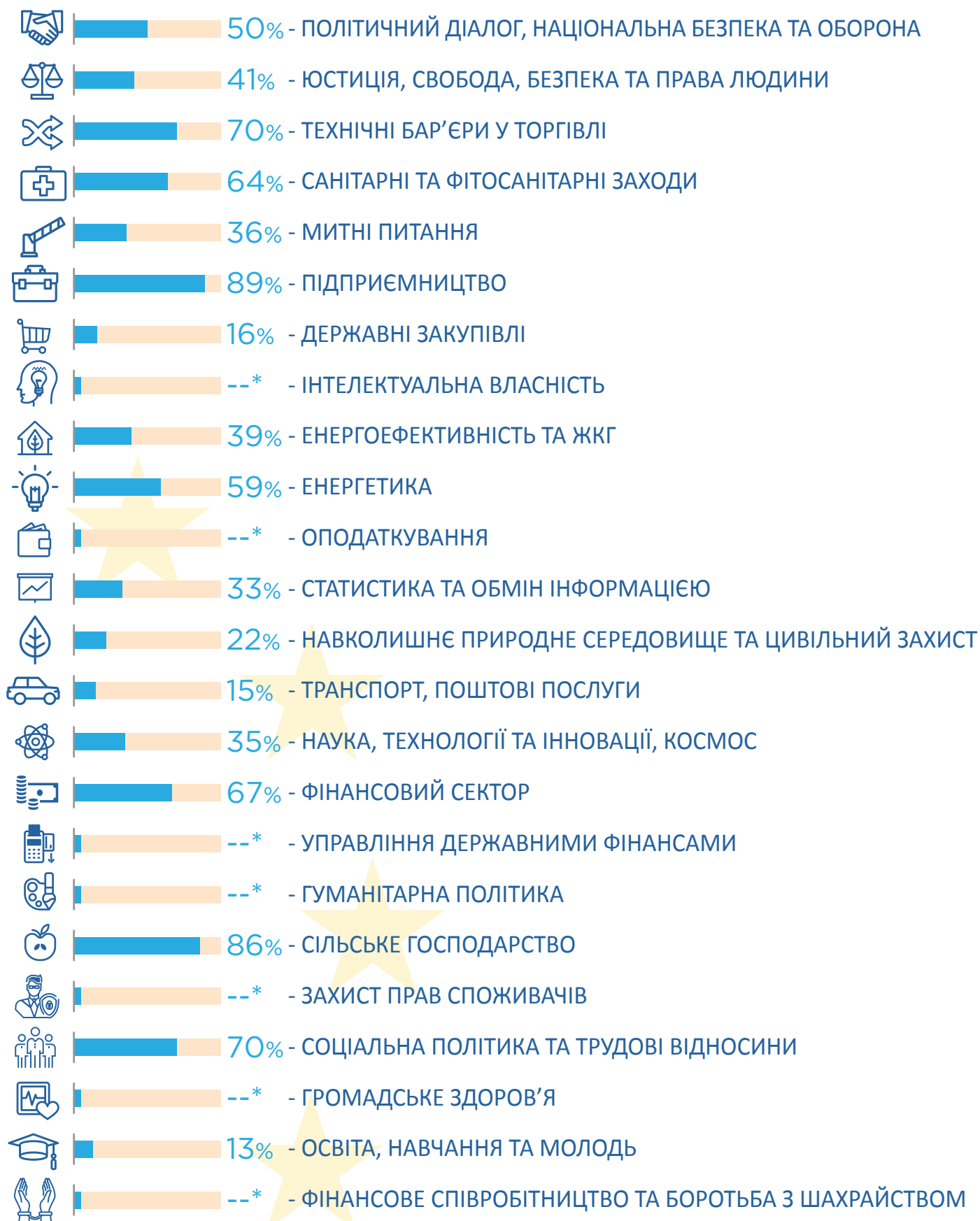
**ЗАГАЛЬНИЙ ПРОГРЕС
ВИКОНАННЯ УКРАЇНОЮ
УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС**

**ПОТОЧНИЙ ПРОГРЕС
ВИКОНАННЯ УКРАЇНОЮ
УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС
У 2018 РОЦІ**

Поточний прогрес виконання Україною Угоди про асоціацію з ЄС у 2018 році

* – У звітному році відсутні зобов'язання за Угодою про асоціацію

РОЗДІЛ I

Інституційне забезпечення виконання Угоди про асоціацію

За словами першого президента Європейської Ради Германа ван Ромпея, Україна та ЄС підписали «найбільш сучасну угоду такого роду, яку будь-коли уклав Європейський Союз», спрямовану на «поступову інтеграцію України до внутрішнього ринку ЄС». Відтак, комплексність укладеної Угоди про асоціацію між Україною та ЄС передбачає серйозні виклики для її ефективної імплементації, – як з точки зору політики реалізації, так і з точки зору створення та втілення належного механізму координації виконання Угоди.

Невдовзі після Революції гідності та підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, у березні та червні 2014 року Україна запровадила централізовану інституційну модель координації процесу європейської інтеграції. На урядовому рівні політичне спрямування діяльності здійснює Віце прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. Платформою для обговорення рішень є Урядовий комітет з питань європейської, євроатлантичної інтеграції, міжнародного співробітництва та регіонального розвитку.

Створений постановою КМУ № 346 від 13 серпня 2014 р. Урядовий офіс з питань європейської та євроатлантичної інтеграції було перетворено на Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції відповідно до постанови Уряду № 759 від 4 жовтня 2017 р.

До завдань Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції належить: координація діяльності органів виконавчої влади з розроблення та здійснення заходів, спрямованих на виконання Угоди про асоціацію, контроль за виконанням Угоди та координація процесу адаптації законодавства України до права ЄС.

Масштабність завдань, які стоять перед Україною в контексті виконання Угоди (реалізація 5000 заходів до 2020), зумовлюють потребу в регулярній оцінці прогресу реалізації. До моніторингу виконання Угоди залучені як урядові, так і неурядові організації. Зі сторони ЄС три звіти підготовлено

Європейською комісією та два – Європейським парламентом.

Досвід виконання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом показує, що одним із слабких місць є проходження необхідних рішень в Парламенті країни. З цілого ряду причин, включаючи відсутність спеціальних процедур у цьому питанні, багато важливих частин законодавства, пов'язаного з інтеграцією в ЄС, затримувалися протягом багатьох років. Як наслідок, Україна не виконувала значну частину зобов'язань. У цьому контексті запровадження конструктивного діалогу та ефективна координація роботи між парламентом та урядом, насамперед на основі Дорожньої карти, мають вирішальне значення для успішного виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. У рамках Дорожньої карти, схваленої 28 лютого 2018 року, Верховною Радою України прийнято 11 євроінтеграційних законопроектів у II читанні та 10 – у I читанні.

РОЗДІЛ II

Діяльність двосторонніх органів асоціації та діалог високого рівня між Україною та ЄС

Виконання Угоди про асоціацію, включно із ПВЗВТ, отримало позитивну оцінку на 20-му Саміті Україна - ЄС, 9 липня 2018 р. На найвищому рівні політичного діалогу було визначено чотири пріоритетні напрями співпраці для посилення політичної асоціації та економічної інтеграції сторін в галузях цифрового ринку, митної політики, енергетики, а також юстиції, свободи та безпеки.

На продовження цього діалогу Українська Сторона підготувала проекти дорожніх карт з інтеграції України до енергетичного та цифрового ринків ЄС, а також нового порядку денного у сфері юстиції, свободи та безпеки та передала Європейській Стороні для ознайомлення та коментарів.

17 грудня 2018 року в Брюсселі Європейський Союз і Україна провели п'яте засідання Ради асоціації, яке засвідчило позитивну оцінку ЄС досягнутого Україною прогресу у виконанні Угоди про асоціацію, незважаючи на виклики, з якими стикається Україна. Відзначено роль Уряду у виконанні та моніторингу

Угоди про асоціацію та підготовці Дорожньої карти законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію, що має особливе значення для прискорення імплементації Угоди.

З урахуванням підсумків 20-го Саміту Україна – ЄС, Рада асоціації погодила продовжити діалог щодо поглиблення співробітництва у пріоритетних галузях енергетики, юстиції і внутрішніх справ, митниці та цифрової економіки та розпочати роботу щодо оновлення, де це необхідно, додатків до Угоди про асоціацію з метою сприяння процесу імплементації, узгодженому з розвитком права ЄС.

Зокрема ЄС визнав прагнення України забезпечити повну інтеграцію енергетичного ринку після завершення реформ, а також потребу оновлення Додатку XXVII «Співпраця у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику» Угоди про асоціацію.

Завдяки скасуванню тарифів, значно зросла двостороння торгівля товарами. Сторони визнали важливість подальшого сприяння взаємній торгівлі.

4 ПРИОРИТЕТНІ СФЕРИ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС

САМІТ УКРАЇНА-ЄС
На найвищому рівні політичного діалогу визначено чотири пріоритетні напрями співпраці для посилення політичної асоціації та економічної інтеграції сторін.

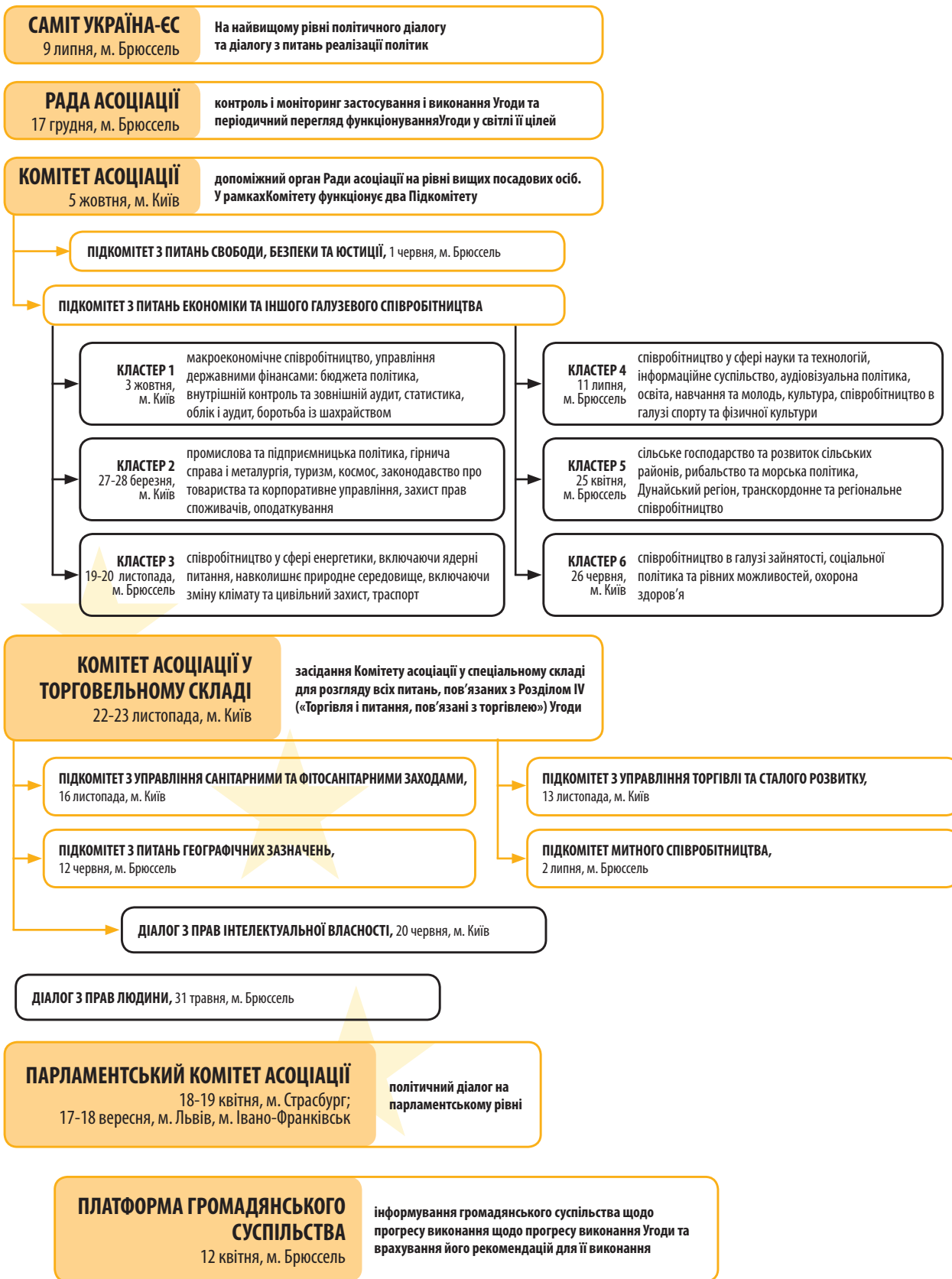
РАДА АСОЦІАЦІЇ
Погоджено продовжити діалог та напрацювати інструменти для поглиблення співробітництва у пріоритетних сферах.

УКРАЇНСЬКО-НОРВЕЗЬКИЙ ДІАЛОГ
Обговорення та обмін досвідом з країною, яка не є членом ЄС, щодо поглиблення співробітництва з ЄС у пріоритетних сферах.

УКРАЇНСЬКО-ЛИТОВСЬКИЙ ДІАЛОГ
Обговорення поглиблення співробітництва з ЄС у пріоритетних сферах.

СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО
Запровадження формату поглибленого співробітництва «Східне партнерство»

Протягом 2018 року було проведено 20 засідань двосторонніх органів асоціації України – ЄС

Тому наразі головною метою є усунення нетарифних бар'єрів та укладення Угоди про оцінку відповідності та прийняття промислової продукції (АСАА), а також приєднання до конвенцій, що спрощують митні процедури.

Рада асоціації привітала прагнення України надалі наближувати своє законодавство до законодавства ЄС у сфері цифрової економіки та очікує на подальший регулярний діалог у цій сфері. Україна та ЄС домовились про важливість повного виконання існуючих зобов'язань згідно Угоди про асоціацію, зокрема в частині телекомунікаційних послуг. З цією метою було досягнуто домовленості провести оцінку стану розвитку цифрової економіки України з тим, щоб підтримати наближення українського законодавства до законодавства ЄС.

Ефективність безвізового режиму зумовила доцільність подальшого поглиблення діалогу на основі нового порядку денного Україна-ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки. Взаємний інтерес становить співпраця в галузі інтегрованого управління кордонами, кібербезпеки, боротьби з організованою злочинністю, протидії гібридним загрозам, реагування на дезінформацію та втручання на вибори.

Саме поглиблення співробітництва з ЄС у пріоритетних галузях енергетики, юстиції і внутрішні справи, митниці та цифрової економіки стали ключовими темами для обговорення під час консультацій на експертному рівні (м. Осло, 11-13 червня 2018 р.) в рамках Українсько-Норвезького двостороннього діалогу з питань європейської інтеграції. Діалог започатковано 28 квітня 2017 року під час візиту до Королівства Норвегія Віце-прем'єр-міністра із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванни Климпуш-Цинцадзе на основі Спільної декла-

рації про партнерство між Україною та Королівством Норвегія, підписаної Президентом Петром Порошенко та Прем'єр-Міністром Ерною Солберг 18 жовтня 2016.

Окрім цього, вищезазначені галузеві пріоритети співробітництва Україна - ЄС стали наріжним каменем обговорення української делегації на чолі з Віце-прем'єр-міністром із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України І. О. Климпуш-Цинцадзе в ході 13-го засідання Постійної Українсько-Литовської комісії з питань європейської інтеграції, яке відбулося 19-20 квітня 2018 року (Литовська Республіка, м. Вільнюс).

Співпраця в рамках багатосторонньої ініціативи «Східне партнерство» (СхП) упродовж 2018 р. була сфокусована на виконанні «20 досягнень до 2020 року», більшість яких відповідають планам виконання Угоди про асоціацію, а також визначеним пріоритетам галузевої співпраці і, таким чином, надають Україні додаткові інструменти для їх виконання та закріплення України в ролі лідера СхП.

15 жовтня 2018 року у м. Люксембурзі відбулося Міністерське засідання Східного Партнерства, на якому обговорювали стан та перспективи подальшого розвитку ініціативи, зокрема у контексті наближення 10-ї річниці її заснування. Пріоритети України у Східному партнерстві, які були сформульовані під час П'ятого саміту Східного партнерства, що відбувся 24 листопада 2017 року в Брюсселі, включають, серед іншого: запровадження формату поглибленого співробітництва «Східне партнерство+», залучення зацікавлених партнерів до енергетичного та цифрового ринків ЄС, активнішу участь ЄС у вирішенні конфліктів у регіоні та підвищення участі України в освітніх і дослідницьких програмах ЄС

РОЗДІЛ III

Допомога з боку ЄС

У звітному періоді загальний портфель фінансування, залученого в рамках кредитної та фінансової допомоги з боку ЄС склав 1,2 млрд. євро.

Загальний бюджет зареєстрованих проектів міжнародної допомоги на кінець 2018 р. склав 351 млн. євро.

Передбачає переказ від Європейської Комісії на безоплатній та безповоротній основі фінансових ресурсів до Державного бюджету України за умови проведення відповідних структурних реформ.

	Бюджет (млн. €)	Отримано (млн. €)	Бенефіціар
Продовження підтримки реалізації Енергетичної стратегії України (ІІ етап)	45	7	Міненерговугілля
Підтримка регіональної політики України	55	28,5	Мінрегіон Мігнекономрозвитку
Підтримка комплексного реформування державного управління в Україні	90	23,5	Нацдержслужба, Мінекономрозвитку, Мінфін, Мінсоцполітики, Державне агентство з питань електронного урядування
	190	59	

Реформа державного управління

€15,48 млн

€9,5 млн

Підтримка регіонального розвитку

Результатом виконання зобов'язань України в рамках програм реформування державного управління та підтримки регіонального розвитку в Україні стало залучення секторальної бюджетної підтримки на суму 24,9 млн. євро.

З 2017 року в Україні реалізовується 4 програми

1

**«УКРАЇНА - ПОЛЬЩА - БІЛОРУСЬ»
(183,078 млн євро)**

- Завершено перший конкурс на подання заявок за тематичними цілями: «Спадщина», «Доступність», «Безпека» та «Кордони». За результатами конкурсу відібрано 65 проектів на суму 113,05 млн ЄВРО, з яких українські бенефіціари братимуть участь у 38 проектах та отримають фінансування на суму 24,6 млн ЄВРО.
- Сформовано перелік з 10 великих інфраструктурних проектів, включених до основного списку, серед яких українські установи беруть участь в 3 проектах (подані: Львівською, Волинською та Закарпатською ОДА).
Загальна вартість проектів для України — 17 млн євро.

2

**«БАСЕЙН ЧОРНОГО МОРЯ»
(53,942 млн євро)**

- Завершено перший конкурс на подання заявок за всіма тематичними цілями та пріоритетами програми з бюджетом 19,7 млн ЄВРО.
- Визначено основний список з 24 рекомендованих до фінансування та отримання грантів проектів на загальну суму 18,6 млн ВВФД, з яких українські апліканти братимуть участь у 13 та отримають фінансування на загальну суму 1,7 млн ЄВРО.
- Триває процес підписання грантових контрактів по проектах за результатами першого конкурсу.

3

**«РУМУНІЯ - УКРАЇНА 2014-2020»
(60 млн євро)**

- У 2018 р. проведено відбір проектних заявок в рамках:
- першого конкурсу проектів типу HARD8 із загальною сумою фінансування 19,1 млн ЄВРО;
 - другого конкурсу проектів типу SOFT9 із загальною сумою фінансування 17 млн ЄВРО.
 - Завершується процес затвердження великих інфраструктурних проектів в рамках програми.
- Повний пакет документів по п'яти проектах за участі України для прийняття рішення щодо їх кінцевого схвалення наприкінці серпня та початку вересня 2018 року орган управління програми направив до ЄК.

4

**«УКРАЇНА-УГОРЩИНА-СЛОВАЧЧИНА-РУМУНІЯ
2014-2020» (74,0 млн євро)**

- Завершено перший конкурс заявок на реалізацію великих інфраструктурних проектів з бюджетом 22 млн ЄВРО, за результатами якого із 9 проектів відібрано 5 із загальним бюджетом 22,2 млн ЄВРО, у тому числі обсяг фінансування для України складає 8,2 млн ЄВРО. Триває процедура підготовки до підписання грантових контрактів.
- Завершено другий конкурс програми з бюджетом 22 млн ЄВРО, за результатами якого з 494 проектів відібрано 113 із бюджетом 76,1 млн ЄВРО, з яких 31 проект з бюджетом 20 млн ЄВРО, у яких головними партнерами є бенефіціари з України. За результатами другого етапу конкурсу до реалізації рекомендовано 35 проектів з бюджетом 18,3 млн ЄВРО, з яких 11 проектів за участі головних аплікантив з України.

За результатами перших конкурсів в рамках програм «Україна-Польща-Білорусь», «Басейн Чорного моря», «Україна - Угорщина - Словаччина - Румунія 2014-2020» Україна має отримати близько €60 млн.

За результатами перших конкурсів спільних операційних програм прикордонного співробітництва 2014-2020 рр. Україна отримала доступ до фінансування проектів міжнародної допомоги у прикордонних регіонах на загальну суму 60 млн. євро.

Залучення допомоги з боку ЄС також надало змогу капіталізувати Фонд енергоефективності на суму 50 млн. євро. Відповідний міжнародний договір укладено у квітні 2018 року.

В рамках п'ятого засідання Ради асоціації підписано п'ять міжнародних договорів про фінансування нових програм міжнародної допомоги із загальним бюджетом 222,5 млн. євро. Предметом зазначених договорів визначено реформування сфери управління державними фінансами та системи професійно-технічної освіти, сфер енергетики та енергоефективності, охорони навколишнього середовища, транспорту, санітарного та фітосанітарного контролю, стандартизації, бухгалтерського обліку і аудиторської діяльності, електронного зв'язку, кібербезпеки та розширення контактів України та країн-членів ЄС з метою професійного обміну.

**Програми міжнародної допомоги
з боку ЄС 2015 - 2018 рр.**

ПРОТЯГОМ ПЕРІОДУ ДОПОМОГА НАДАВАЛАСЬ В РАМКАХ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ			ПРОГРАМНИЙ ПІДХІД
2015	2016	2017	2018
EU SURE 55 + 40 млн. ЄВРО	Антикорупційна ініціатива ЄС в Україні 15 млн. ЄВРО	Підтримка ЄС для Сходу України Support for the East 50 млн. ЄВРО	фінансування Фонду енергоефективності Energy Efficiency 50 млн. ЄВРО
U-LEAD з Європою 90 млн. ЄВРО	Підтримка комплексного реформування державного управління Public Administration Reform 104 млн. ЄВРО	Програма технічного співробітництва Technical Cooperation Facility 37 млн. ЄВРО	Управління державними фінансами Public Finance Management 55.5 млн. ЄВРО
Програма технічного співробітництва Technical Cooperation Facility 15 млн. ЄВРО	Підтримка реформ з розвитку верховенства права в Україні PRAVO 52.5 млн. ЄВРО	NIF - Local Current Lending 13 млн. ЄВРО	Підтримка енергоефективності в Україні EE4U-II 54 млн. ЄВРО
	Technical Cooperation Facility 28.5 млн. ЄВРО		Програма технічного співробітництва Technical Cooperation Facility 37 млн. ЄВРО
			Програма ЄС для навичок: кращі навички для сучасної України EU4Skills: Better Skills for Modern Ukraine 58 млн. ЄВРО
			Програми сприяння міжлюдським контактам: Будинок Європи» People to People Contacts Programme: House of Europe 18 млн. ЄВРО
200 млн. ЄВРО	200 млн. ЄВРО	100 млн. ЄВРО	272,5 млн. ЄВРО

У 2018 році Україна та ЄС підписали відповідні домовленості щодо залучення четвертої програми макрофінансової допомоги з боку ЄС із бюджетом 1 млрд. євро. Виконання першого пакету зобов'язань української сторони дало змогу залучити перший транш у розмірі 500 млн. євро.

Кошти використовуються з метою зменшення зовнішнього фінансового тиску на Україну, поліпшення її платіжного балансу, забезпечення бюджетних потреб та підсилення її позиції за валютними резервами.

<p>2013 р. МФД I 610 млн. євро = 100+260+250 БЮДЖЕТ ВИКОРИСТАНО</p>	<p>2014 р. МФД II 1 млрд. євро = 500 + 500 БЮДЖЕТ ВИКОРИСТАНО</p>	<p>На сьогодні для України відкрито участь в рамках четвертої програми макрофінансової допомоги ЄС МФД IV. Обидва транші програми обумовлені необхідністю виконання пакету заходів щодо реалізації структурних реформ (6 умов для першого траншу і 12 для другого) та задовільними оцінками виконання програми з МВФ.</p> <p>30 листопада 2018 року Сторона ЄС зробила офіційне оголошення щодо ухвалення позитивного рішення про надання Україні 1-го траншу в обсязі €500 млн.</p>
<p>2018 р. МФД IV 1 млрд. євро = 500 + 500 ВИКОНУЄТЬСЯ</p>	<p>2015 р. МФД III 1 млрд. 800 млн. євро = 600 + 600 + 600 ОТРИМАНО ПЕРШИЙ ТА ДРУГИЙ ТРАНШ 1 млрд. 800 млн. євро БЮДЖЕТ ВИКОРИСТАНО</p>	

У 2018 році ЄС відновив програмний підхід у формуванні пріоритетів допомоги на середньострокову перспективу шляхом затвердження нової Стратегічної програми допомоги на 2018- 2020 роки (Single Support Framework).

Програму розроблено виходячи з 3 ключових цілей підтримки України: зміцнення державного управління, зміцнення економіки та зміцнення суспільства. Затверджено у грудні 2017 року.

<p>4 стратегічні сектори, які стосуються загальних напрямів реформ в Україні, для проведення яких надаватиметься допомога ЄС</p> <p>У всіх секторах увага приділятиметься наданню допомоги регіонам та населенню, що постраждали внаслідок конфлікту на сході України.</p> <p>Крім того, у реалізації завдань всіх пріоритетних секторів особливу роль відіграватимуть «наскрізні питання»:</p>	<p>СЕКТОР 1 Зміцнення інституцій та належного управління, у тому числі у сфері забезпечення верховенства права та безпеки.</p>	<p>СЕКТОР 2 Економічний розвиток та розвиток можливостей ринку, у тому числі розвиток приватного сектора та покращення бізнес-клімату</p>
	<p>СЕКТОР 3 Покращення сполучення, енергоефективність, за захист навколишнього середовища та запобігання зміні клімату.</p>	<p>СЕКТОР 4 Мобільність та контакти між людьми, тому числі впровадження більш ефективної соціальної політики.</p>

- заходи щодо зміцнення довіри, розбудови миру;
- забезпечення тендерної рівності та дотримання прав людини;
- заходи у сфері захисту навколишнього середовища та запобігання зміні клімату, цифрової економіки, суспільства та молоді.

Загальний обсяг допомоги ЄС, яка надаватиметься за принципом «more for more» в залежності від прогресу української сторони у виконанні відповідних реформ протягом 2018-2020 років, передбачає від 430 до 530 млн. євро.

РОЗДІЛ IV

Результати виконання Угоди про асоціацію у 2018 році

4.1. ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА ОБОРОНА

З метою забезпечення незворотності курсу України на європейську та євроатлантичну інтеграцію Президентом України ініційовано внесення змін до Конституції України щодо закріплення стратегічного курсу України на вступ до ЄС і НАТО (від 03.09.2018 № 9037). Відповідний проект Закону було попередньо схвалено 22 листопада 2018 р. Парламентом після отримання висновку Конституційного Суду.

Зберігається високий рівень приєднання України до заяв та декларацій від імені ЄС, що свідчить про спільність поглядів та підходів у питаннях врегулювання та належного реагування на регіональні та глобальні виклики. За 2018 рік Україна приєдналася до 492 з 588 заяв та декларацій ЄС.

Україна працює над створенням дієвого механізму захисту в Україні прав і свобод людини та вирішення системних проблем у зазначеній сфері. Важливим у цьому контексті є виконання плану дій з реалізації Національної стратегії з прав людини (далі - Стратегія) та проведення на щорічній основі Діалогу з справ людини.

У 2018 році розпочато перегляд Плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року з метою його актуалізації шляхом внесення змін, для забезпечення ефективної реалізації Стратегії. Відповідний проект акта перебуває на розгляді Уряду.

У червні 2018 р. схвалено розроблений за підтримки європейських експертів Закон України «Про національну безпеку» (від 21.06.2018 № 2469-VIII), який передбачає реформування сектору безпеки України відповідно до стандартів ЄС і НАТО та запровадження цивільного контролю в органах сектору безпеки.

За фінансової та експертної підтримки Європейського Союзу продовжується впровадження реформи державного управління.

У 2018 році в рамках реформи реалізовано такі основні заходи:

- переглянуті положення Стратегії та плану заходів з її реалізації, а також положення Концепції оптимізації системи центральних органів виконавчої влади, схваленої розпорядженням КМУ від 27.12.2017 №1013 відповідно до результатів оцінки стану справ у системі державного управління відповідно до принципів державного управління, розроблених SIGMA;
- продовжується виконання Концепції запровадження посад фахівців з питань реформ. Станом на кінець 2018 року оголошено 1106 кон-

курсів на посади фахівців з питань реформ, з них завершено – 930, триває – 86. Середня кількість охочих зайняти вакансію на оновленій державній службі становить 29 осіб на одне місце. На 01 листопада 2018 року призначено 476 фахівців з питань реформ категорії «Б» і «В».

У сфері децентралізації прийнято низку важливих

законопроектів, зокрема, схвалено Урядом та зареєстровано у Парламенті законопроект щодо засад адміністративно-територіального устрою України від 22.02.2018 № 8051).

Крім того, положення щодо управління ресурсами в межах території об'єднаних територіальних громад внесено до Закону України № 2498-VIII від 10.07.2018.

4.2. ЮСТИЦІЯ, СВОБОДА, БЕЗПЕКА ТА ПРАВА ЛЮДИНИ

Успішність антикорупційної політики є важливою складовою виконання Угоди про асоціацію. Національне агентство з питань запобігання корупції у співпраці з держателями реєстрів затвердило порядки ведення та погодило протоколи автоматизованого обміну інформацією, які необхідні для перевірки декларацій. З вересня 2018 року розпочала роботу система логічного та арифметичного контролю е-декларацій.

Питання обов'язкового декларування для представників антикорупційних громадських організацій, щодо якого ведеться активна суспільна дискусія, знаходиться на розгляді Конституційного суду України. За поданнями уповноваженої Верховної Ради з прав людини та групи народних депутатів відкрито провадження щодо конституційності окремих положень закону України «Про запобігання корупції». Очікується рішення.

Із прийняття Закону «Про Вищий антикорупційний суд» у червні 2018 року розпочалось створення спеціалізованого суду. Урядом надано приміщення, а в серпні 2018 року оголошено конкурс на зайняття вакантних посад у Вищому антикорупційному суді та Апеляційній палаті суду. З листопада 2018 року розпочала роботу Громадська рада міжнародних експертів.

Завдяки фінансовій незалежності Вищий антикорупційний суд зможе самостійно планувати свою діяльність. Передбачається, що обсяг фінансування апеляційної палати Вищого антикорупційного суду буде окремо зазначений у Державному бюджеті України, що збільшує його незалежності навіть у межах окремих палат.

Також триває відбір суддів Вищого суд з питань інтелектуальної власності, який був старений у вересні 2017 року. Вища кваліфікаційна комісія суддів України в жовтні 2018 року провела кваліфі-

каційне оцінювання кандидатів для заповнення 21 вакантної посади.

З листопада 2018 року почало діяти Державного бюро розслідувань. На конкурсній основі сформовано центральний апарат (126 слідчих та 54 державних службовців), відкрито перші кримінальні провадження.

Продовжується співпраця з ЄС у сфері управління кордонами, міграції, притулку та протидії злочинності.

Україна запровадила значну частину європейських стандартів у сфері управління кордонами та міграцією та «в цілому, продовжує виконувати кри-

терії візової лібералізації». Про це йдеться у Другому звіті Європейської комісії в рамках механізму призупинення безвізових режимів, який було оприлюднено в 2018 році. Водночас зазначається, що деякі рекомендації Першого звіту залишаються невиконаними.

На порядку денному - розробка нової Стратегії інтегрованого управління кордонами та виконанням Плану заходів щодо реалізації Концепції інтегрованого управління кордонами. У 2018 році Україна приєдналася до румунського-молдовського Спільного контактного центру «Галац»; відкрито оновлений пункт пропуску «Паланка» на кордоні з Республікою Молдова; завершується опрацювання нового проекту Угоди про спільний контроль з Польщею, адаптованої до Кодексу Шенгенських кордонів та рекомендацій ЄС. Держприкордонслужба України продовжує співпрацювати з Європейською Агенцією FRONTEX та активно приймає участь у спільних операціях.

У рамках реалізації Стратегії міграційної політики України до 2025 р. проведено пілотний проект щодо оформлення, видачі, обміну, скасування, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсною та знищення посвідки на тимчасове/ постійне проживання із застосуванням засобів Єдиного державного демографічного реєстру та доопрацьованої Єдиної інформаційно-аналітичної системи управління міграційними процесами.

України приєдналась до ряду ініціатив ЄС, які посилюють її спроможність протидіяти кіберзагрозам: залучення до роботи Агентства з питань мережевої та інформаційної безпеки Європейського Союзу (ENISA); Європейського центру досліджень та компетенцій з кібербезпеки; тренінгів ЄС щодо координації механізмів спільного реагування ЄС та

держав-членів на масштабні інциденти та кризові ситуації в галузі кібербезпеки.

З метою активізації дій Національної поліції щодо протидії організованій злочинності, у тісній співпраці з Консультативною місією Європейського Союзу та Посольством Сполучених Штатів Америки в Україні у структурі кримінальної поліції Національної поліції створено Департамент стратегічних розслідувань. У 2018 році правоохоронними органами України викрито 280 організованих груп і злочинних організацій; установлена сума матеріальних збитків, завданих їх протиправною складає 192 млн грн. Використовуються можливості отримання інформації через міжнародні організації (Ітерпол, Європол, Європейське бюро з питань боротьби з шахрайством (OLAF)).

Підрозділами Нацполіції та Державної служби фінансового моніторингу України закінчено розслідування кримінальних проваджень відносно 9 організованих груп і злочинних організацій, причетних до легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом. У ході досудового розслідування відшкодовано 22,4 млн грн., накладено арешт на доходи на суму 596 млн грн.

Імплементатії норм четвертої Директиви (ЄС) 2015/849 та норм Регламенту (ЄС) 2015/847 має сприяти доопрацювання законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Ведеться робота з розробки законопроекту щодо внесення змін до Закону України «Про захист персональних даних».

4.3. ТЕХНІЧНІ БАР'ЄРИ У ТОРГІВЛІ

Перехід на міжнародні технічні регламенти знизить нетарифні бар'єри в торгівлі, покращить доступ української промислової продукції на ринки та стимулюватиме експорт. Відповідно до Угоди про асоціацію Україна взяла на себе зобов'язання поступово забезпечити відповідність з технічними регламентами ЄС та системами стандартизації, метрології, акредитації, робіт з оцінки відповідності та ринкового нагляду ЄС та дотриму-

ватися принципів і практик, викладених у діючих регламентах ЄС.

У 2018 році були зроблені важливі кроки з розроблення та затвердження технічних регламентів, стандартизації, метрології, які необхідні для підписання Угод про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів для пріоритетних секторів промислової продукції (Угоди АСАА).

У сфері технічного регулювання національні

вимоги стосовно безпечності окремих видів промислової продукції приведені у відповідність з європейськими. Постановами Кабінету Міністрів затверджено технічні регламенти щодо безпечності іграшок (№ 151); рухомого обладнання, що працює під тиском (№ 536); приладів, що працюють на газоподібному паливі (№ 814); вибухових матеріалів промислового призначення (802); встановлення системи для визначення вимог з екодизайну енергоспоживчих продуктів (№ 804).

Наближення українського законодавства до права ЄС у питаннях стандартизації забезпечить відповідності продукції та послуг своєму призначенню та сприятиме захисту здоров'я, прав та інтересів споживачів.

З цієї метою затверджено Переліки національних стандартів, що ідентичні гармонізованим європейським стандартам та відповідність яким надає 1) презумпцію відповідності обладнання вимогам Технічного регламенту з електромагнітної сумісності обладнання (наказ Мінекономрозвитку № 1043); 2) презумпцію відповідності обладнання вимогам Технічного регламенту низьковольтного електричного обладнання (наказ Мінекономрозвитку № 340); 3) презумпцію відповідності машин вимогам Технічного регламенту безпеки машин (наказ Мінекономрозвитку № 1414); 4) презумпцію відповідності іграшок вимогам Технічного регламенту безпечності іграшок (наказ Мінекономрозвитку № 1336); 5) презумпцію відповідності засобів вимірювальної техніки суттєвим вимогам Технічного регламенту законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки (наказ Мінекономрозвитку № 622); 6) презумпцію відповідності безпечності нехарчової продукції (наказ Мінекономрозвитку № 372).

Крім того, затверджено 1) переліки посилань на нормативні документи Міжнародної організації законодавчої метрології (їх частини), що сформовані на основі відповідних посилань і переліків, опублікованих в Офіційному віснику Європейського Союзу, відповідність яким надає презумпцію відповідності засобів вимірювальної техніки вимогам Технічного регламенту засобів вимірювальної техніки; 2) перелік національних стандартів, відповідність яких надає презумпцію відповідності обладнання та захисних систем вимогам Технічного регламенту обладнання та захисних систем, призначених для використання в потенційно вибухонебезпечних середовищах (Мінекономрозвитку № 1130).

З 1 січня 2019 року в Україні втратило чинність 10917 стандартів, розроблених до 1992 року, що становить майже 90% від загального обсягу.

Одним з пріоритетів на 2018 рік у сфері метрології стало приєднання до Метричної Конвенції та

набуття повного членства України в Міжнародній організації законодавчої метрології (OIML). У травні 2018 року було прийнято закон «Про приєднання України до Метричної Конвенції», а в серпні 2018 року Україна набула повноправного членства. Членство в Метричній конвенції забезпечує визнання метрологічної системи України та дає можливість проводити звірення національних еталонів України з національними еталонами 59 країн-членів Метричної конвенції, що є обов'язковою умовою для міжнародного визнання результатів вимірювань і випробувань української продукції для її просування на міжнародний ринок.

У сфері оцінки відповідності та акредитації продовжується робота з приведення у відповідність законодавства України до права ЄС та Угоди про технічні бар'єри у торгівлі COT. У березні 2018 року Верховною Радою було прийнято за основу проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо технічних регламентів та оцінки відповідності» (№ 6235). Прийняття даного законопроекту забезпечить максимально точно перенесення у національне законодавство вимог та практик держав-членів ЄС у сфері технічного регулювання.

У Спільній заяві за результатами засідання Ради асоціації в грудні 2018 року було визнано досягнутий Україною прогрес у підготовці до підписання Угод про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів для пріоритетних секторів промислової продукції.

4.4. САНІТАРНІ ТА ФІТО-САНІТАРНІ ЗАХОДИ

Санітарні та фіто-санітарні заходи стосуються стандартів безпеки продуктів та є необхідними для спрощення процедур торгівлі сільсько-господарською та харчовою продукцією, а також рослинами.

У січні 2018 року Президент України підписав Закон «Про безпеку та гігієну кормів», який сприятиме розвитку ринку кормів в Україні. Зокрема, очікується що його імплементація дасть змогу збільшити обсяги виробництва якісних кормів, зменшити фінансове та адміністративне навантаження на операторів ринку та підвищить рівень захисту здоров'я тварин. Закон набере чинності через два роки з дня його опублікування.

Прийнятий Верховною Радою у грудні 2018 року Закон «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» зобов'язує виробників харчових продуктів надавати повну інформацію про свою продукцію та має спростити покращенню торгівлі з країнами ЄС. Закон набере чинності через шість місяців з дня його офіційного опублікування.

У липні 2018 року Верховна Рада прийняла Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання проведення деяких фіто-санітарних процедур». Законом посилюється можливість залучення приватного сектору до надання послуг із фіто-санітарного інспектування та експертизи продукції на кордоні, а також вдосконалюються окремі фіто-санітарні процедури та їх у відповідність із законодавством ЄС.

У вересні 2018 року набув чинності розділ VII Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпеки та якості харчових продуктів», який завершує другий етап переходу підприємств на нову систему контролю за безпекою харчових продуктів HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point), розроблену Всесвітньою організацією охорони здоров'я. На початок 2018 року 426 українських підприємств вже впровадили систему HACCP, а ще 143 знаходились на стадії розробки та впровадження.

Також у 2018 році було розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення заходів стосовно забезпечення простежуваності». Законопроект встановлюються вимоги щодо простежуваності харчових продуктів, підвищення відповідальності операторів ринку, упорядкування подвірного забою тварин з метою попередження розповсюдження особливо небезпечних хвороб тварин та проведення відбору зразків для цілей державного контролю.

Мінагрополітики у 2018 році прийняло низку наказів, якими затверджено:

- перелік продуктів, які підлягають державному контролю на призначених прикордонних інспекційних постах;
- перелік харчових продуктів нетваринного походження та кормів нетваринного походження, вантажі з якими при ввезенні (пересиланні) на митну територію України підлягають посиленому державному контролю;
- порядок проведення державного контролю потужностей, розташованих у країнах-експортерах, з яких дозволяється ввезення (пересилання) продуктів на митну територію України;
- порядок ведення державного реєстру країн та потужностей, з яких дозволяється ввезення (пересилання) продуктів на митну територію України
- методи відбору зразків для визначення максимально допустимих рівнів певних забруднюючих речовин у харчових продуктах для цілей державного контролю;
- порядок ідентифікації та реєстрації великої рогатої худоби;
- порядок ідентифікації та реєстрації овець та кіз;

- порядок ідентифікації та реєстрації свиней;
- вимоги щодо ввезення (пересилання) на митну територію України живих тварин, їх репродуктивного матеріалу, харчових продуктів тваринного походження та продуктів, не призначених для споживання людиною (знаходяться на реєстрації в Мін'юсті).

Наслідком реалізації заходів з імплементації права ЄС в законодавство України є постійне зростання обсягів торгівлі між Україною та ЄС аграрної та харчової продукції. У структурі експорту превалюють такі традиційні товари, як зернові, олійні культури та олії, але також зростає експорт цілої низки інших аграрних та харчових продуктів.

Крім того, постійно зростає кількість підприємств, які мають дозвіл на експорт до ЄС.

За даними Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

306 українських виробників тваринницької продукції мають право експорту до країн ЄС, з яких 126 є виробниками харчових продуктів для споживання людиною, зокрема м'яса птиці, риби, меду, яєць, молока та молочних продуктів.

У 2019 році очікується прийняття низки законопроектів, які знаходяться на розгляді Верховної Ради: «Про вимоги до предметів та матеріалів, що контактують з харчовими продуктами» (№ 4611), «Про внесення змін до деяких законів України щодо відстеження і маркування генетично модифікованих організмів та обігу, відстеження і маркування харчових продуктів, кормів та/або кормових добавок, ветеринарних препаратів, отриманих з використанням генетично модифікованих організмів» (№ 7210), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення заходів стосовно забезпечення простежуваності» (№ 7489).

4.5. МИТНІ ПИТАННЯ

Угодою про асоціацію передбачено наближення до норм Митного кодексу Європейського Союзу, приєднання до Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами та Конвенції про єдиний режим транзиту, імплементацію європейських норм щодо звільнення від сплати мит та митного контролю за дотриманням прав інтелектуальної власності.

У 2018 році було ухвалено Дорожню карту приєднання України до спільної транзитної процедури ЄС/ЄАВТ, яка включає етапи та необхідні кроки для повної імплементації правил спільного транзиту, в тому числі застосування Нової комп'ютеризованої транзитної системи (NCTS). Досягнуто попередню домовленість про можливість закупівлі Європейською стороною для потреб Державної фіскальної служби України програмного забезпечення «Minimum Common Core», яке розроблене Єврокомісією для NCTS.

Восени 2018 року із прийняттям Верховною Радою Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України» (№ 2530-VIII) було здійснено перший важливий крок для приведення транзитних процедур України у відповідність до умов Конвенції про єдиний режим транзиту. Законом запроваджуються нові

типи митних декларацій, що є аналогічними до тих, які використовуються в ЄС для процедури спільного транзиту. Крім того, механізм «єдиного вікна» оптимізує здійснення контрольних процедур, надаючи можливість подання документів та інформації в

електронному вигляді через єдиний інформаційний веб-портал.

У січні 2019 року Уряд схвалив проект Закону України «Про режим спільного транзиту», метою якого є імплементація Конвенції про єдиний режим транзиту від 20 травня 1987 року та Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами та інтеграції до NCTS. Прийняття цього Закону створить необхідну правову основу для запровадження європейської моделі контролю за товарами (гарантування митних платежів, пломбування), одержання безпосереднього доступу до інформації митних органів держав-членів ЄС, держав-членів ЄАВТ, а також Туреччини, Македонії та Сербії, що значно підвищить безпеку транзитних перевезень, а також довіру до митних органів України.

З метою запровадження в Україні інституту авторизованого економічного оператора (АЕО) очікується прийняття Верховною Радою України проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо деяких питань виконання Глави 5 Розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони)». Законопроект передбачає спрощення митних формальностей для підприємств з високим ступенем довіри, створює передумови для визнання статусу українських АЕО у ЄС, участь українських АЕО у формуванні ланцюгів простежуваності постачання товарів відповідно до Рамкових стандартів Всесвітньої митної організації, що в підсумку значно підвищить конкурентоспроможність українських підприємств.

У рамках виконання зобов'язань України щодо застосування міжнародних документів, що вико-

ристовуються у митній справі і торгівлі, та керівних принципів ЄС, таких як Митні прототипи (Customs Blueprints), у грудні 2018 року Уряд прийняв рішення про реорганізацію Державної фіскальної служби України шляхом її поділу на дві служби: Державну податкову службу України та Державну митну службу України (постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.2018 № 1200). Новостворені служби є центральними органами виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у податковій та митній сферах відповідно. Згідно з постановою Міністерства фінансів України у двомісячний строк будуть розроблені проекти положень про відповідні центральні органи виконавчої влади та у тримісячний строк внесені проекти необхідних змін до законодавства.

Відповідно до Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію саме в 2018 році необхідно було реалізувати значний обсяг зобов'язань України у митній сфері. Загалом, поточний прогрес виконання складає 36%.

У 2019 році очікується прийняття ВРУ ряду законопроектів, зокрема «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань виконання Глави 5 Розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (№ 7473); «Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС)» (реєстр. № 4615); «Про режим спільного транзиту» (№ 9532); «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України» (№ 4614).

4.6. ПІДПРИЄМНИЦТВО

Сфера підприємництва згідно з Угодою про асоціацію включає в себе аспекти конкуренції, державної допомоги, заснування та діяльності компаній, а також корпоративного управління.

У сфері заснування та діяльності компаній було успішно реалізовано завдання щодо встановлення правил координації процедур банкрутства боржників у відповідності із положеннями Регламенту (ЄС) 2015/848 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року. З метою впровадження європейської практики у жовтні 2018 року Верховна Рада прийняла Кодекс про банкрутство. Кодекс не

тільки підвищив ефективність процедур банкрутства, рівень захисту прав кредиторів та виконання судових рішень щодо банкрутства, але й врегулював процедуру відновлення платоспроможності фізичних осіб, які опинились в скрутній фінансовій ситуації.

З метою імплементації основних вимог щодо корпоративного управління в рамках двостороннього моніторингу підготовлено та передано Стороні ЄС порівняльні таблиці щодо імплементації Директиви 2009/101/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 вересня 2009 року про узгодження гарантій, яких вимагають держави-члени від това-

риств у розумінні другої частини статті 48 Договору з метою захисту інтересів учасників та третіх осіб, з огляду на встановлення рівності таких гарантій по всьому Співтовариству.

Після набрання чинності Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було налагоджено систему моніторингу та контролю державної допомоги підприємствам, а також розроблено та затверджено критеріїв оцінки державної допомоги у різних галузях економіки. Зокрема, з метою імплементації положень статті 263 Угоди про асоціацію, а також в рамках виконання прийнятих розпоряджень Антимонопольного комітету щодо порядку проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання (від 28.12.2015 № 43-рп) та щодо порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання (від 12.04.2016 № 8-рп) було сформовано, затверджено та опубліковано перший звіт щодо моніторингу та контролю державної допомоги. Також прийнято розпорядження щодо порядку подання Антимонопольному комітету інформації про чинну державну допомогу суб'єктам господарювання (від 19.07.2018 № 15-рп).

Розпочав роботу офіційний веб-сайт Антимонопольного комітету, який став основою для поширення інформацію про цілі, форми, обсяг та бюджет державної допомоги.

У 2018 році було прийнято ряд нормативно-правових актів, якими встановлено критерії допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання, а саме 1) постанову КМУ від 07.02.2018 № 57 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва»; 2) постанову КМУ від 31.01.2018 № 33 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на працевлаштування окремих категорій працівників та створення нових робочих місць»; 3) постанову КМУ від 11.01.2018 № 11

ПРОГРЕС ВИКОНАННЯ У 2018 РОЦІ

«Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на професійну підготовку працівників»; 4) постанову КМУ від 31.01.2018 № 36 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги на відновлення платоспроможності та реструктуризацію суб'єктів господарювання»; 5) постанову КМУ від 07.02.2018 № 118 Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на проведення наукових досліджень, технічний розвиток та інноваційну діяльність.

Постановою КМУ «Про затвердження переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес» від 23.05.2018 № 420 спрощено процедуру надання таких послуг.

Загалом у 2018 році виконано 89 % зобов'язань України щодо наближення до норм та практики ЄС в сфері підприємництва.

4.7. ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ

Угода про асоціацію передбачає забезпечення взаємного доступу сторін до ринків державних закупівель на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях на основі принципу національного режиму.

У 2018 році забезпечено технічну реалізацію

механізму здійснення закупівель товарів та послуг за рамковими угодами. Даний механізм, як і процедури закупівель, відбувається в електронній системі ProZorro і дозволяє замовникам здійснювати закупівлі товарів та послуг шляхом укладання рамкової угоди строком до 4 років.

На сайті Міністерства економічного розвитку і торгівлі створено розділ для надання консультацій в он-лайн режимі, який містить відповіді на поширені питання у сфері публічних закупівель. Сайті державного підприємства «Прозорро» публікує он-лайн курси, тематичні статті, методичні матеріали, приклади технічних специфікацій, а також слугує форумом з питань публічних закупівель. Крім того у державному підприємстві «Прозорро» функціонує кол-центр для підтримки суб'єктів публічних закупівель.

Для реалізації положень Директив 2014/24/ЄС та 2014/25/ЄС було розроблено та внесено на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України» (реєстр. № 8265 від 13.04.2018).

Загалом у 2018 році було виконано 16% євроінтеграційних зобов'язань України, які продовжують створювати організаційно-правовий базис для адаптації процедур публічних закупівель в Україні у встановлені Угодою терміни. Пріоритетами на 2019 рік є прийняття згаданого Закону «Про внесення до Закону України «Про публічні закупівлі»; створення системи електронного оскарження; запровадження технічних стандартів для інтеграції єдиної інформа-

ційної системи (веб-порталу) публічних закупівель з міжнародними системами.

4.8. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Зобов'язання у сфері інтелектуальної власності передбачають спрощення процедури створення та комерційного використання інноваційних продуктів та продуктів творчої діяльності на території України та держав-членів ЄС, а також досягнення належного та ефективного рівня охорони і захисту прав інтелектуальної власності.

З цієї метою у 2018 році реалізовано ряд важливих завдань щодо розвитку системи правової охорони інтелектуальної власності та модернізації моделі регулювання діяльності організацій колективного управління в Україні.

У липні 2018 року набрав чинності Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», який забезпечує права правовласників на справедливий винагороду та прозору діяльність організацій колективного управління відповідно до міжнародних стандартів (Директива Європейського Парламенту та Ради 2014/26/ЄС «Про колективне управління авторським та суміжними правами та мультитериторіальне ліцензування прав

на музичні твори з метою онлайн використання на внутрішньому ринку»).

Постанова КМУ «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері інтелектуальної власності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Міністерством економічного розвитку і торгівлі України» від 31.10.2018 № 912 вводить в практичну площину реалізацію положень законів «Про авторське право і суміжні права», «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» та «Про особливості державного регулю-

вання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування». Зокрема, запроваджуються чіткі, прозорі та прогнозовані умови здійснення перевірок суб'єктів господарювання в сфері інтелектуальної власності; окреслюється коло суб'єктів господарювання, які відносяться до високого, середнього та незначного ступенів ризику, та підвищується ефективність здійснення заходів державного нагляду (контролю).

У частині інституційного забезпечення системи правової охорони інтелектуальної власності в травні 2018 року утворено державну організацію «Національний офіс інтелектуальної власності». Передбачається, що Національний офіс забезпечить створення автоматизованої системи збору та розподілу винагороди авторам.

З метою виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції щодо охорони прав на географічні зазначення ВРУ прийняла в першому читанні проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень» (реєстр.№ 6023). Законопроект має імплементувати

положення статей 204-207 Угоди про асоціацію, Додаток XXII-B, а також Регламент (ЄС) № 1151/2012 Європейського Парламенту та Ради від 21 листопада 2012 р. про якість сільськогосподарських продуктів та продуктів харчування.

За підсумками 2018 року загальний прогрес виконання Україною зобов'язань у сфері інтелектуальної власності становить 22 %, що формує вагомий підґрунтя для завершення виконання в передбачені Угодою терміни – 2023 рік. В 2019 році планується розроблення законопроектів щодо вдосконалення правової охорони інтелектуальної (промислової) власності, винаходів та корисних моделей та торговельних марок. Також на часі прийняття проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення охорони прав на компонування напівпровідникових виробів від 23.01.2017 № 5694 (імплементации права ЄС у сфері правової охорони топографії напівпровідникових виробів); проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання питань авторського права і суміжних прав» від 01.02.2018 № 7539 (імплементации права ЄС у сфері захисту авторських та суміжних прав).

4.9. ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ЖКГ

Майже 70% будівель в Україні, збудованих у 1946-1990 рр., мають вкрай низькі характеристики енергоефективності. Разом з цим, враховуючи цілі Угоди про асоціацію, енергоефективність і енергозбереження мають стати невід'ємними складовими економічного розвитку в Україні.

Розроблено та знаходиться на розгляді ряд законопроектів у сфері енергоефективності. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства розробило проект Закону України «Про енергетичну ефективність», який опрацьовано із експертами Секретаріату Енергетичного Співтовариства, та який знаходиться у процесі погодження.

Комітетами Верховної Ради України продовжується опрацьована проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» щодо розвитку високоефективної когенерації (від 28.12.2017 № 7465), який відповідає принципам та положенням законодавства ЄС, зокрема Директивам 2004/8/ЄС та 2012/27/ЄС.

У 2018 році прийнято низку нормативно-правових актів, які реалізують положення Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» (імплементує окремі положення Директиви 2012/27/ЄС) та Закону України «Про енергетичну ефективність будівель». Зокрема, на виконання статті 9 Закону України «Про енергетичну ефективність будівель» та відповідно до статті 17 Директиви № 2010/31/ЄС прийнято постанову КМУ «Про затвердження Порядку проведення професійної атестації осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності та обстеження інженерних систем» (№ 605), що дасть можливість залучити фахівців для провадження такої діяльності.

З метою імплементації положень Директиви № 2010/31/ЄС також було прийнято постанову КМУ «Про затвердження переліку будівель промислового та сільськогосподарського призначення, об'єктів енергетики, транспорту, зв'язку та оборони, складських приміщень, на які не поширюються мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель та які не підлягають сертифікації енергетичної ефективності будівель» (№ 265).

Суттєво посилено спроможність Фонду енергоефективності. Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» на фінансування про-

грами «теплих кредитів» виділено 400 млн грн. У квітні 2018 року Урядом схвалено проект Угоди про фінансування заходу «Програма підтримки енергоефективності в Україні – EE4U». Загальний бюджет проекту складає 268 млн. євро, з яких внески ЄС – 50,00 млн євро, Німеччини – 15 млн євро та України – 203 млн євро. У грудні 2018 року Урядом схвалено проект угоди про надання Європейським Союзом технічної допомоги Україні на суму 54 млн. євро для фінансування програми підтримки енергоефективності EE4U-II.

Україна впроваджує важливий європейський інструмент – екодизайн, який визначає вимоги щодо енергоефективності та екологічності різних енергоспоживчих продуктів. У жовтні 2018 року КМУ затвердив Технічний регламент щодо встановлення системи для визначення вимог з екодизайну енергоспоживчих продуктів (постанова № 804). Прийнятий нормативний акт є рамковим і передбачається прийняття близько 30 спеціальних технічних регламентів за окремими видами продукції.

Загалом у 2018 році поточний прогрес виконання євроінтеграційних зобов'язань в частині енергоефективності та ЖКГ склав 39%. Наступним кроком має стати прийняття базового Закону України «Про енергетичну ефективність».

4.10. ЕНЕРГЕТИКА

У 2018 році досягнуто принципової згоди між Україною та ЄС щодо оновлення Додатку XXVII до Угоди про асоціацію, який містить перелік обов'язкових до імплементації Україною актів ЄС у сфері енергетики.

Так, було прийнято прийнято План заходів з реалізації 1-го етапу Енергетичної стратегії України (до 2020 року), який було затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.06.2018 № 497.

Створено нову модель ринку електроенергії (Закон України «Про ринок електричної енергії» та План організації підготовки проектів актів, необхідних для її впровадження).

З метою переходу до нової моделі було:

- створено Державної інспекції енергетичного нагляду України як центрального органу виконавчої влади, що здійснює державний нагляд (контроль) в галузі електроенергетики та тепlopостачання (Постанова КМУ від 14.02.2018 № 77);
- забезпечено надійне та безперебійне централізоване тепlopостачання населення, під-

вищено ефективність комбінованого виробництва електричної та теплової енергії шляхом реконструкції теплоелектроцентралеї (Постанова КМУ від 18.04.2018 № 324);

- створено Комісію з підготовки висновку щодо доцільності надання тимчасової підтримки виробникам, що здійснюють комбіноване виробництво електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях (Постанова КМУ від 18.04.2018 № 325);
- затверджено перелік особливо важливих об'єктів електроенергетики, у тому числі територій забороненої зони та контрольованої зони гідротехнічних споруд, які підлягають охороні відомчою воєнізованою охороною (Постанова КМУ від 04.07.2018 № 575);
- затверджено Порядок проведення конкурсу з визначення постачальника універсальних послуг (Постанова КМУ від 12.12.2018 № 1055);
- затверджено порядок проведення конкурсу з визначення постачальника «останньої надії» (Постанова КМУ від 12.12.2018 № 1056) та визначено постачальником «останньої надії»

Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго».

Для реалізації Угоди про умови майбутнього об'єднання енергосистем України та Молдови розроблено План заходів щодо синхронізації об'єднаної енергетичної системи України з об'єднанням енергетичних систем держав-членів Європейського Союзу (розпорядження КМУ від 27.12.2018 № 1097).

З метою проведення розмежування в електроенергетичному секторі України було проведено корпоративізацію державних компаній ДП «НЕК «Укренерго» та НАЕК «Енергоатом».

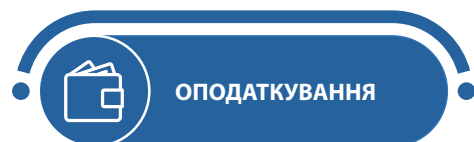
Для підвищення безпеки постачання електроенергії було прийнято наказ Міненерговугілля від 27.08.2018 № 448 «Про затвердження Правил про безпеку постачання електричної енергії». Також було прийнято низку нормативно-правових актів щодо внесення змін до Правил про безпеку постачання природного газу та Національного плану дій на випадок кризової ситуації та проведене щорічне навчання з виконання Національного плану дій на випадок кризової ситуації.

4.11. ОПОДАТКУВАННЯ

З метою гармонізації акцизних ставок на тютюнові вироби українською стороною було підготовлено та передано ЄС проект Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС щодо поступового підвищення розмірів акцизних ставок на тютюнові вироби в Україні відповідно до Директиви 2011/64/ЄС про структуру та ставки акцизного податку на тютюнові вироби, яким закріплюється графік підвищення ставок акцизного податку на тютюнові вироби до 2025 року в Україні.

Україна продовжує виконувати свої зобов'язання відповідно до Угоди про асоціацію щодо вдоскона-

У звітному році відсутні зобов'язання за Угодою про асоціацію

лення процедури відшкодування ПДВ для уникнення накопичення заборгованості, забезпечення ефективного збору податків і посилення боротьби з податковим шахрайством, а також ухилинням від сплати податків.

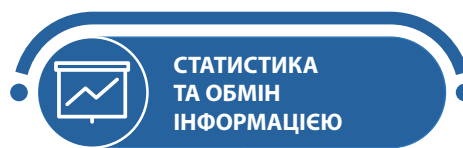

4.12. СТАТИСТИКА ТА ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ

У 2018 році затверджено новий інструментарій здійснення державного статистичного спостереження щодо діяльності колективних засобів розміщування (наказ Держстату від 16.07.2018 № 151 (гармонізовано з Регламентом (ЄС) № 692/2011 Європейського Парламенту та Ради від 6.07.2011 стосовно європейської статистики туризму). Наказ має на меті удосконалення статистичної звітності з питань туризму відповідно до європейських та міжнародних стандартів, у тому числі у відповідності до рекомендацій Всесвітньої туристичної організації.

На розгляд Уряду у грудні 2018 року подано проект розпорядження «Про затвердження Програми розвитку державної статистики до 2022 року», що має на меті реформування державної статистики для забезпечення сучасних потреб суспільства в об'єктивній та неупередженій статистичній інформації.

На засіданні комісії з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України від 17.08.2018 № 15 схвалено аналітичний звіт щодо методологічних підходів визначення системи показників, джерел інформації та міжнародної практики щодо оцінки обсягів кінцевого споживання енергії домогосподарствами за

СТАТИСТИКА
ТА ОБМІН
ІНФОРМАЦІЄЮ

ПРОГРЕС ВИКОНАННЯ У 2018 РОЦІ

цілями призначення, які будуть використані при підготовці методології відповідних розрахунків.

4.13. НАВКОЛИШНЄ ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Основний прогрес у 2018 році у впровадженні екологічних реформ полягає у запровадженні механізму стратегічної екологічної оцінки, прийнятті нового порядку здійснення державного моніторингу вод відповідно до Водної Рамкової Директиви, а також запровадженню процедури управління ризиками затоплень з метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій.

У межах управління довкіллям та інтеграції екологічної політики до інших галузевих політик 20 березня 2018 року прийнято Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» та Верховною Радою України прийнято у першому читанні проект Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

Мінприроди розроблено законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України

у частині доступу до екологічної інформації».

Розпорядженням КМУ від 7.11.2018 № 825-р схвалено Концепцію створення загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля».

У сфері забезпечення якості води та управління водними ресурсами, включаючи морське середовище затверджено: порядок здійснення державного моніторингу вод (Постанова КМУ від 19.09.2018 № 758) та порядок розроблення плану управління ризиками затоплення (Постанова КМУ від 4.04.2018 № 247 та накази МВС «Про затвердження Методики попередньої оцінки ризиків затоплення», «Про затвердження Методики розроблення карт загроз і ризиків затоплення»).

У межах управління відходами та ресурсами, утворено Координаційну раду на період до 2030 року для забезпечення узгоджених дій центральних і місцевих органів виконавчої влади з формування та

реалізації державної політики у сфері поводження з відходами.

Підготовлено та подано до КМУ проект Національного плану управління відходами до 2030 року.

Розроблено проект Закону України «Про управління відходами».

Переглянуто перелік видів птахів та їх природоохоронного статусу та перелік мисливських видів птахів. На основі даних аналізу підготовлено додаток до проекту Закону України «Про території Смарагдової мережі». Розроблено проект Закону України «Про території Смарагдової мережі», який включає перелік видів птахів, у тому числі, видів регулярної міграції, для яких визначаються території Смарагдової мережі.

Створено національний природний парк «Нижньодніпровський», низку інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

У сфері запобігання промислового забруднення та промислової загрози затверджено План заходів на 2018 рік щодо впровадження Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок (Розпорядження КМУ від 13.06.2018 № 428-р.)

Розроблено проект Концепції реалізації державної політики у сфері промислового забруднення.

Наказом Мінприроди від 18.02.2018 № 62 передбачено встановлення поточних та перспективних технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від існуючих стаціонарних теплосилових установок.

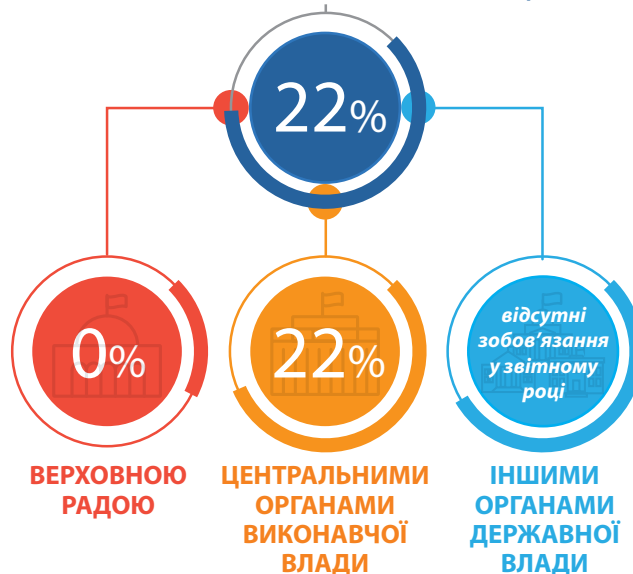
У сфері якості атмосферного повітря прийнято наказ Мінекономрозвитку від 02.10.2018 № 1394 «Про затвердження Технічного регламенту щодо обмеження викидів летких органічних сполук внаслідок використання органічних розчинників у лакофарбових матеріалах для будівель та ремонту колісних транспортних засобів».

Наказом № 62 Мінприроди від 18.02.2018 «Про внесення змін до наказу Мінприроди від 22.10.2008 № 541» передбачено встановлення поточних та перспективних технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від існуючих стаціонарних теплосилових установок.

Для запобігання зміни клімату та захисту озонового шару, 18.07.2018 протокольним рішенням засідання КМУ схвалено пропозицію Мінприроди (Рамкова конвенція ООН про зміну клімату Стратегії низьковуглецевого розвитку України до 2050 року).

НАВКОЛИШНЕ ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

ПРОГРЕС ВИКОНАННЯ У 2018 РОЦІ

Проект Закону України «Про моніторинг, звітність та верифікацію парникових газів» прийнято ВРУ 26.12.2018 за основу.

Також проект Закону України «Про озоноруйнівні речовини та фторовані парникові гази» прийнято ВРУ 26.12.2018 за основу.

Для забезпечення цивільного захисту, розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо об'єктів підвищеної небезпеки», положення якого спрямовані на гармонізацію законодавства України із законодавством ЄС у сфері безпеки об'єктів підвищеної небезпеки (знаходиться на завершальній стадії міжвідомчого узгодження).

Прийнято постанову КМУ від 4.04.2018 № 247 «Про затвердження Порядку розроблення плану управління ризиками затоплення», якою визначено механізм розроблення та попередній план управління ризиками затоплення для окремих територій у межах районів річкових басейнів.

З метою розроблення карт ризиків затоплення відповідно до вимог наказу МВС від 28.04.2018 № 153 «Про затвердження Методики розроблення карт загроз і ризиків затоплення», розроблено Методику розрахунку можливих втрат від затоплення, затверджену наказом ДСНС від 21.09.2018 № 552.

4.14. ТРАНСПОРТ, ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА, ПОШТОВІ ТА КУР'ЄРСЬКІ ПОСЛУГИ

У 2018 році схвалено Національну транспортну стратегію України на період до 2030 року, спрямовану на забезпечення сталого та ефективного функціонування транспортної галузі, створення умов для соціально-економічного розвитку країни, підвищення конкурентоспроможності національної економіки, безпеки та добробуту громадян шляхом виконання зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію щодо імплементації права ЄС, лібералізації ринків, екологізації та модернізації транспорту, запровадження нових стандартів безпеки та обслуговування на транспорті.

У 2018 році у взаємодії з ЄС розроблено проект плану заходів на 2019-2021 роки з реалізації Національної транспортної стратегії України.

Схвалено Стратегію імплементації положень директив ЄС у сфері послуг поштового зв'язку та кур'єрських послуг («дорожню карту») та затверджено План заходів щодо її реалізації ((Розпорядження КМУ від 14.02.2018 № 104).

Розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» з урахуванням Директиви № 97/67/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 грудня 1997 року про спільні правила розвитку внутрішнього ринку поштових послуг Співтовариства та вдосконалення якості послуг.

Здійснюється співробітництво у рамках транспортної панелі Східного партнерства (СхП) з метою розвитку регіональної транспортної мережі СхП поєднаної з TEN-T мережею. Мінінфраструктури разом з експертами Світового банку та Європейської Комісії підготовлено пропозиції до проекту Інвестиційного плану транспортної інфраструктури СхП. Зазначений План 15.10.2018 схвалено на засіданні міністрів закордонних справ країн-членів СхП. Інвестиційний план складається з а) проектів, реалізація яких вже триває; б) проектів Quick Wins, реалізація яких планується у середньостроковій перспективі (до 2020 року), та які матимуть значний ефект для транспортного сектору України та допоможуть вирішити проблеми вузьких місць. Джерелами фінансу-

вання таких проектів є у тому числі реалізація нового механізму «blending» (кошти грантів ЄС та кредитні кошти ЄІБ); в) Long-term проектів, реалізація яких запланована у довгостроковій перспективі (до 2030 року).

Завдяки співпраці ВРУ, Уряду та бізнесу, завершено доопрацювання законопроектів «Про залізничний транспорт України» та «Про внутрішній водний транспорт».

Прийнято постанову КМУ від 21.11.2018 № 991 «Про приєднання до Протоколу 1988 року до Міжнародної конвенції про вантажну марку 1966 року з поправками 2003, 2004, 2006, 2008, 2012, 2013 та 2014 років до нього».

Розпочато роботу Державної служби морського та річкового транспорту України та успішно проведено Міжнародною Морською Організацією обов'язковий аудит щодо виконання конвенційних зобов'язань Україною.

4.15. НАУКА, ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ, КОСМОС

16 липня 2018 року у Києві відбулося перше засідання Координаційного центру з питань виконання Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020».

Комісією з відбору українських представників та експертів до Програмних комітетів програми «Горизонт 2020» за результатами проведених конкурсів відібрано 21 представник та 23 експерти до Програмних комітетів «Горизонт 2020». Участь українських представників та експертів у роботі програмних комітетів забезпечить наступні можливості: 1) залучатися до обговорення питань програми «Горизонт 2020» за відповідними напрямками, брати участь у формуванні робочих програм поточних конкурсів програми; 2) впливати на врахування інтересів України у програмі, формувати пропозиції щодо актуальних і потрібних для України тем наукових досліджень та 3) вносити пропозиції і долучатись до процесу обговорення питань наступної 9-ої рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій.

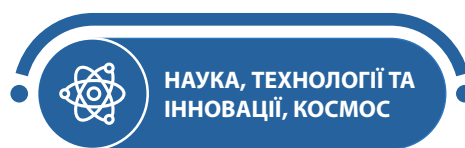
4 липня 2018 року у Брюсселі відбулося Перше засідання Комітету Україна – Євратом з досліджень та інновацій, на якому дано позитивну оцінку результатам залучення України до програми Євратом.

З врахуванням кращих європейських практик та у співпраці з широким колом українських та міжнародних експертів розроблено Дорожню карту інтеграції України до Європейського дослідницького простору (ERA-UA) (схвалена колегією МОН 22.03.2018).

У сфері інтеграції України до Єдиного цифрового ринку ЄС позитивно оцінені зусилля України стосовно подальшого наближення національного законодавства до законодавства ЄС у сфері цифрової економіки. На Комітеті асоціації Україна – ЄС досягнуто домовленості про забезпечення регулярної двосторонньої взаємодії з даного питання. Подальші кроки з поглиблення співпраці знайдуть своє відображення в Дорожній карті інтеграції України до Єдиного цифрового ринку ЄС, яка була передана Стороні ЄС у серпні 2018 року.

У сфері електронних довірчих послуг важливо зазначити набуття чинності Закону України «Про електронні довірчі послуги».

Відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, Агентством з питань електронного урядування України спільно з відповідними органами державної влади запроваджено понад 100 електронних послуг у таких сферах як соціальний захист (14 послуг), будівництво та нерухомість (10 послуг), земля та екологія (20 послуг), реєстрація та ведення бізнесу (27 послуг), громадянство та міграція (8 послуг), фінанси

НАУКА, ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ, КОСМОС

ПРОГРЕС ВИКОНАННЯ У 2018 РОЦІ

та податки (28 послуг), транспорт (7 послуг), безпека та суд (4 послуги).

Крім того, 21 грудня 2018 року запрацював Електронний кабінет водія, - онлайн-сервіс, створений у співпраці Головного сервісного центру МВС і Державного агентства з питань електронного урядування України за підтримки проекту TAPAS Project/Прозорість та підзвітність у держуправлінні та послугах та Фонду Східна Європа.

За результатами 2018 року Україна зробила перші кроки у напрямку інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС: прийнято Закон України «Про електронні довірчі послуги» та зареєстровано у ВРУ законопроекти «Про публічні електронні реєстри» та «Про радіочастотний ресурс України».

Започатковано обговорення оновлення Доповнення XVII-3 до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. 25 травня 2018 року Державне космічне агентство України та Європейська Комісія підписали Угоду про співробітництво в галузі доступу до даних і використання даних супутників «Sentinel» програми «Copernicus». 10 липня 2018 року у Києві було проведено Інформаційний день програми «Copernicus».

З метою забезпечення розвитку сучасних космічних технологій в Україні розпорядженням КМУ № 629-0 затверджено Концепцію Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2018-2022 роки.

4.16. ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

З метою вдосконалення діючої національної системи фінансового моніторингу розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

З метою формування єдиних підходів до правил діяльності кредитної спілки було забезпечено прозорість та стабільність ринку взаємного кредитування (Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності кредитних спілок»). Також у листопаді 2018 року із профільними експертами Європейської Комісії було проведено робочі консультації, результатом яких були пропозиції щодо виключення кредитних спілок з-під дії Директиви 2013/36/ЄС в частині вимог до їх стартового капіталу.

З метою поліпшення інвестиційного клімату в Україні було розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів». Прийняття законопроекту дозволить врегулювати функціонування товарних ринків та запобігти маніпулюванню на них відповідно до положень MiFID II та MiFIR.

Для розбудови системи ефективної протидії зловживанням на ринку цінних паперів та збільшення інвестицій в економіку України через підви-

щення довіри до ефективності державного регулювання фондового ринку, розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інвесторів від зловживань на ринках капіталу».

4.17. УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

Основним результатом роботи, проведеної у цій сфері протягом 2018 року, є прийняття Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження середньострокового бюджетного планування». Зазначений Закон створює правове підґрунтя для запровадження середньострокового бюджетного планування на постійній основі на всіх рівнях бюджетної системи. З прийняттям закону запроваджується складання Бюджетної декларації як документу державного стратегічного планування, що визначатиме основні засади бюджетної політики на середньостроковий період. Перехід до 3-річного бюджетного планування дасть можливість підвищити довіру з боку європейських партнерів, сприятиме поглибленій співпраці з ЄС, окреслить плани управління державним боргом та сприятиме зниженню фіскальних ризиків.

На кінець 2018 року зменшено рівень держав-

ного і гарантованого державою боргу до безпечного рівня.

18 грудня 2018 року Виконавча Рада Світового Банку затвердила 14-місячну угоду Stand-By Arrangement (SBA) для України. SBA стане підґрунтям для економічної політики у 2019 році та буде спрямована на підтримку макроекономічної та фінансової стабільності. Пріоритетними в рамках Програми будуть:

- заходи, спрямовані на зниження державного боргу;
- заходи, спрямовані на зниження рівня інфляції при дотриманні режиму гнучкого обмінного курсу;
- заходи, спрямовані на зміцнення фінансового сектору, сприяння відновленню активів та поживлення банківського кредитування.

Гарантія Світового Банку є фінансовим інструментом та спрямована на підтримку реформування банківської системи в Україні.

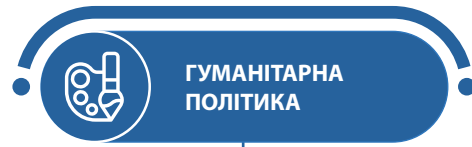
4.18. ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА

Протягом 2018 року гуманітарна політика України була направлена на співпрацю з громадянським суспільством, розвиток культури, фізкультури та спорту.

Найважливіші заходи у цій сфері були протягом року спрямовані на підвищення обізнаності громадськості про європейську інтеграцію, а це, зокрема:

- План заходів на 2018 рік із реалізації Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018-2021 роки, який затверджено Урядом 25 квітня 2018 року;
- координація органів виконавчої влади щодо комунікації європейської інтеграції (Постанова КМУ № 577 щодо утворення Координаційної ради, яку очолює Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України);
- «Євроінтеграційний портал» (eu-ua.org), розроблений за сприяння Проекту ЄС «Підтримка впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» (Association4U), публічна презентація порталу відбулась 18.05.2018;
- щотижня виходить «Євроінтеграційний дайджест» - спільний електронний інформаційний продукт Офісу Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України;
- реалізовано серію інформаційних кампаній, спрямованих на поширення історій успіхів українців, що вже скористалися можливостями Угоди про асоціацію («Євроінтеграція: сила можливостей», ініційована Офісом Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, реалізується за сприяння проекту ЄС «Association4U» та інших міжнародних фондів та проектів а також медіа-партнерів; у листопаді-грудні 2018 року частина кампанії на замовлення Держкомтелерадіо реалізована «Українським Інститутом Розвитку Медіа»).

Налагоджено співпрацю з експертами української сторони Платформи громадянського суспільства Україна – ЄС (далі – УС ПГС), зокрема, у сфері технічного регулювання за угодою АСАА. У межах щоквартальних зустрічей Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України та керівництва Урядового офісу координації

ГУМАНІТАРНА
ПОЛІТИКА

У звітному році відсутні зобов'язання за Угодою про асоціацію

європейської та євроатлантичної інтеграції з представниками УС ПГС обговорено результати роботи Уряду з виконання Угоди про асоціацію, розглянуто рекомендації аналітичного звіту УС ПГС «Інтеграція у рамках асоціації: динаміка виконання Угоди між Україною і ЄС», а також доповіді УС ПГС та Спільної декларації, презентовані та затверджені на 6-му засіданні ПГС Україна – ЄС (12.04.2018, м. Брюссель).

У сфері розвитку культури в 2018 році закріплено на законодавчому рівні поняття «креативні індустрії» (Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про культуру»).

Забезпечено своєчасну сплату щорічного внеску України за участь у програмі «Креативна Європа» в 2018 році у сумі 515 тис. євро (16,6 млн. грн.). Це дало можливість Україні претендувати на грант ЄС на спів-фінансування національного бюро програми «Креативна Європа».

Протягом 2018 року реалізовано 90 інформаційно-комунікативних заходів та 193 вузькоспеціалізовані консультації по всій країні.

Започатковано приєднання до Розширеної часткової Угоди про культурні маршрути, для популяризації національної культурної спадщини в Україні та Європі шляхом приєднання до існуючих та ініціювання нових культурних маршрутів (Проект Закону схвалено Урядом 05.09.2018 р.)

Розпочалося приєднання до Європейського фонду підтримки спільного виробництва та розповсюдження художніх кінематографічних та аудіовізуальних творів («EURIMAGES») (Проект Закону прийнятий Урядом 07.11.2018).

Посилено ефективність охорони, збереження та управління культурною спадщиною (прийнято Закон «Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» щодо збереження пам'яток культурної спадщини, внесених до Списку всесвітньої спадщини ООН з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО)»).

4.19. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

У 2018 році було досягнуто значного прогресу за напрямком «Органічне фермерство». Ухвалений Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції», який було підписано Президентом України 30 липня 2018 року, запроваджує:

- чіткі механізми щодо правил ведення органічного виробництва у всіх галузях, що є необхідною умовою для вироблення операторами конкурентоспроможної продукції на експорт;
- підвищення відповідальності органів сертифікації за належне здійснення контролю операторів ринку, зокрема, експортерів;
- ведення відкритих реєстрів операторів ринку, органів сертифікації, органічного насіння і садивного матеріалу, наявність яких дасть змогу споживачам, імпортерам та інвесторам бути впевненими в українській органічній продукції;
- державний контроль за операторами і органами сертифікації, що дасть змогу виявити/попередити експорт фальсифікованої органічної продукції;
- ведення Переліку органів іноземної сертифікації, що забезпечить визнання сертифікатів та прозорість експорту органічної продукції;
- звітність органів сертифікації щодо обсягів органічної продукції, що вводиться в обіг операторами; це забезпечить державу об'єктивною інформацією щодо зовнішньоекономічної діяльності виробників у цій сфері та сприятиме прийняттю обґрунтованих та усвідомлених подальших рішень.

Створено прозорі умови для виробництва та обігу органічних продуктів, що забезпечить зростання довіри інвесторів до сфери органічного виробництва та підвищить конкурентоспроможність української органічної продукції та сприятиме розширенню зовнішніх ринків збуту (Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції»).

У 2018 році в межах напрямку «Політика якості» ВРУ прийнято в першому читанні Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень».

З метою врегулювання сфери прав на сорти рослин у 2018 році було:

- забезпечено ринковий обіг насіння та садивного матеріалу та удосконалено процедуру державної реєстрації майнових прав інтелектуальної власності на сорти, що спрямовано на захист від правопорушень та зловживань у цій сфері (Постанова КМУ № 755));
- посилено гарантії щодо відкритості, прозорості й системності реєстрації сортів, дотримання принципів неупередженості та доступності у відносинах, які виникають між юридичними і фізичними особами, компетентним органом, експертним закладом, під час науково-технічної експертизи та реєстрації прав, сертифікації насіння, захисту прав інтелектуальної власності за рахунок визначення механізму затребування зразків посадкового матеріалу батьківських компонентів об'єкта заявки (Постанова КМУ № 756);
- удосконалено процедури набуття прав на сорти рослин, посилено гарантії щодо відкритості, прозорості й системності реєстрації сортів рослин (Постанова КМУ № 757);
- забезпечено відкритість, прозорість й системність державної реєстрації прав на сорти рослин, дотримання принципів неупередженості та доступності у відносинах, які виникають між юридичними і фізичними особами та Мінагрополітики (Постанова КМУ № 774).

4.20. ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

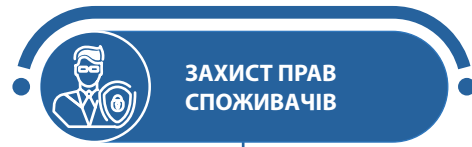
Відповідно до Угоди про асоціацію (стаття 415 Глави 20 «Захист прав споживачів» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво») Україна взяла на себе зобов'язання забезпечити високий рівень захисту прав споживачів та досягнути сумісності української системи захисту прав споживачів з аналогічними системами держав-членів ЄС.

Запровадження ефективної системи захисту прав споживачів сприятиме не лише підвищенню рівня задоволеності споживачів отриманими товарами та послугами, а й захисту чесної конкуренції, яка також відіграє важливу роль в задоволенні економічних інтересів, адже конкуренція між компаніями сприяє підвищенню ефективності виробництва та за рахунок інновацій наповнює ринок новими товарами підвищеної якості.

В 2018 році у сфері захисту прав споживачів розпочалося виконання плану заходів з реалізації Концепції державної політики у сфері захисту прав споживачів на період до 2020 року (розпорядження КМУ від 27.12.2017 № 983).

Робочою групою, створеною на виконання зазначеного Плану заходів, здійснюється розробка проектів нормативно-правових актів, спрямованих на подальшу імплементацію директив ЄС, зокрема щодо встановлення заборони на здійснення недобросовісних комерційних практик, їх визначення та встановлення санкцій (Директива 2005/29/ЄС), визначення гарантій та механізмів захисту прав споживачів у разі збуту, продажу та повторного продажу контрактів щодо розподілу часу на використання нерухомості (таймшер), довгострокових продуктів пов'язаних із відпусткою, а також контрактів із обміну (Директива 2008/122/ЄС), врегулювання механізмів судового захисту колективних інтересів споживачів (Директива 2009/22/ЄС, що замінює Директиву 98/27/ЄС). Так, з метою посилення захисту економічних інтересів споживачів було розроблено законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо гармонізації законодавства у сфері порівняльної реклами із правом Європейського Союзу)» від 21.06.2018 № 8515, метою якого є імплементація вимог Директиви 2006/114/ЄС про введення в оману та порівняльну рекламу та Директиви 2005/29/ЄС щодо несправедливих торговельних практик.

З метою імплементації Рішення Комісії 2006/502/ЄС від 11.05.2006 про зобов'язання держав-членів забезпечити постачання на ринок запальничок виключно із захистом від дітей та заборонити

У звітному році відсутні зобов'язання за Угодою про асоціацію

постачання на ринок запальничок-сувенірів, було прийнято наказ Мінекономрозвитку від 23.01.2018 № 80 «Про затвердження Змін до Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами», положеннями якого встановлено вимоги щодо запобігання використання дітьми запальничок.

На жаль, в 2018 році не вдалося завершити роботу з прийняття Верховною Радою України проекту закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо захисту прав споживачів)» (від 16.12.2016 № 5548), норми якого передбачають повну імплементацію Директиви 1999/44/ЄС про певні питання продажу та гарантії товару споживання, Директиви 97/7/ЄС про захист прав споживачів в умовах дистанційної торгівлі (замінена на Директиву 2011/83/ЄС про права споживачів) та частково положень Директиви 2009/22/ЄС.

Крім того, не виконаними завданнями залишаються:

- встановлення вимог до описових матеріалів пакетів туристичних послуг, визначення прав і обов'язків сторін, а також умов надання або заміни пакета туристичних послуг відповідно до права ЄС, запровадження механізмів відповідальності за невиконання або неналежне виконання зобов'язань за договором туристичного обслуговування (імплементація вимог Директиви Ради 90/314/ЄЕС);
- посилення гарантій та механізмів захисту прав споживачів у разі дистанційного надання фінансових послуг в частині прийняття законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг (імплементація вимог Директиви 2002/65/ЄС).

Водночас у 2018 році проведено значний обсяг робіт з підготовки та реалізації проекту інформаційних систем державного ринкового нагляду. Для забезпечення повноцінного функціонування національної інформаційної системи ринкового нагляду та системи оперативного взаємного сповіщення про продукцію, що становить серйозний ризик, протягом

2018 року здійснювалися заходи з інтеграції національної інформаційної системи з інформаційними системами Державної фіскальної служби.

Крім того, у червні 2018 року українською стороною розпочато роботу щодо отримання доступу до європейської системи попередження про небезпечні для споживачів продукти (Community Rapid Information System, RAPEX), що передбачено Планом заходів на 2020 рік.

Система RAPEX була створена для мінімізації негативних наслідків, пов'язаних з присутністю на ринку ЄС товарів, які можуть завдати шкоди користувачам. У кожній з держав-учасниць системи створено контактні бюро, які отримують від уповнова-

жених національних органів або ж безпосередньо від споживачів інформацію про наявність на ринку небезпечних продуктів. Бюро передає всю інформацію до Європейської Комісії, яка в свою чергу швидко розсилає її до контактних бюро в усіх інших держав-учасницях RAPEX. Отримання Україною доступу до даної системи сприятиме швидкій реалізації заходів, спрямованих на недопущення завдання шкоди споживачу небезпечною продукцією, яку вже розміщено на ринку.

В 2019 році діяльність в сфері захисту прав споживачів буде зосереджено на завершенні виконання заходів, які з різних обставин не було виконано в установлені строки.

4.21. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

З метою приведення у відповідність зі стандартами ЄС мінімальних вимог до безпеки і захисту здоров'я працівників видобувних підприємств з підземним і відкритим способами видобування, на виконання завдання 1315 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію, враховуючи положення Директиви Ради ЄС № 92/104/ЄС, 02.07.2018 р. Мінсоцполітики було видано Наказ в № 943 «Про затвердження Вимог щодо безпеки та захисту здоров'я працівників видобувних підприємств з підземним і відкритим способами видобування».

Імплементовано у національне законодавство положення Директиви № 90/270/ЄС щодо приведення у відповідність із стандартами ЄС мінімальних вимог безпеки здоров'я під час роботи з екранними пристроями (Завдання 1360 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію), а саме 14.02.2018 р. Мінсоцполітики видано Наказ № 207 «Про затвердження мінімальних вимог до безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями».

Приведено у відповідність з нормами ЄС вимоги до вибухових матеріалів цивільного призначення (Директива 2014/28/ЄС), а саме прийнято Постанову КМУ від 03.10.2018 № 802 «Про затвердження Технічного регламенту вибухових матеріалів промислового призначення», яка набуває чинності з 06.04.2019.

З метою визнання правил ведення професійної діяльності (Директива № 2005/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради про визнання професійних кваліфікацій; Рекомендація Європейського Парламенту

і Ради №2008/C111/01 про встановлення Європейської кваліфікаційної структури для можливості отримати освіту протягом усього життя), для наближення Національної системи кваліфікацій до європейських вимог, підвищення якості робочої сили та приведення змісту підготовки кадрів у відповідність до потреб роботодавців, Мінсоцполітики видано Наказ від 22.01.2018 № 74 «Про затвердження Методики розроблення професійних стандартів».

Триває робота щодо закріплення на законодавчому рівні обов'язку роботодавця дотримуватися умов та строків чинного колективного договору у разі зміни власника підприємства, бізнесу чи їх частини, що має на меті імплементацію Директиви Ради № 2001/23/ЄС. Законопроект про «Про колективні договори і угоди» подано на розгляд Уряду. За результатами протокольного рішення Урядового комітету з питань соціальної політики та гуманітарного розвитку від 29.05.2018 законопроект доопрацьовується.

Розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо надання додаткових гарантій, пов'язаних з поєднанням сімейних і трудових обов'язків)», який схвалено Урядом та подано на розгляд до ВРУ (від 05.09.2018 № 9045). Загаданий законопроект має на меті усунення дискримінації за ознакою статі щодо батьківської відпустки для догляду за дитиною у відповідності до Директиви Ради № 2010/18/ЄС (замі-

нює Директиву Ради № 96/34/ЄС) про імплементацію переглянутої рамкової угоди щодо батьківської відпустки.

У 2018 році Україна продовжила роботу з впровадження принципів гендерної рівності. З метою забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків затверджено:

Державну соціальну програму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року (постанова КМУ від 11.04.2018 № 273);

Національний план дій з виконання заключних зауважень Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок до восьмої періодичної доповіді України про виконання Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок на період до 2021 року (розпорядження КМУ від 05.09.2018 № 634-р);

внесено зміни до Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, Мир, Безпека» (розпорядження КМУ від 05.09.2018 № 637-р).

4.22. ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

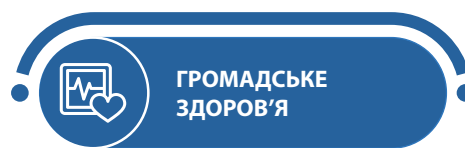
В Україні продовжується впровадження медичної реформи. Понад 23 мільйони українців вже обрали своїх сімейних лікарів, 76% з них своїм вибором задоволені.

Реформування системи охорони здоров'я також має на меті трансформацію підходу до фінансування охорони здоров'я.

Відповідно до Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я та Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», у 2018 році почала свою роботу Національна служба здоров'я України, яка є одним із ключових елементів реформи фінансування системи охорони здоров'я. Національна служба здоров'я України буде покривати вартість ряду лікарських засобів, що реципуються за програмою «Доступні ліки», запровадить механізм електронних рецептів та покриватиме спеціалізовані амбулаторні послуги та інші медичні діагностичні процедури (УЗД, МРТ і т. д.).

З метою зменшення рівня смертності серед важко хворих людей та забезпечення реалізації конституційного та природного права людини на життя та охорону здоров'я було прийнято Закон України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині», який набув чинності 24.06.2018.

З метою виконання зобов'язань за Угодою про

У звітному році відсутні зобов'язання за Угодою про асоціацію

асоціацію МОЗ розроблено проект стратегії, спрямованої на реалізацію чотирьох директив Європейського парламенту та Європейської комісії у даній сфері. Стратегія передбачає надання органам вико-

МЕДИЧНА РЕФОРМА

23 млн

українців обрали сімейних лікарів

76%

задоволені обраними лікарями

42%

вважають, що проводяться реальні зміни та реформи

2018 рік

почала свою роботу Національна служба здоров'я України

навчої влади повноважень щодо управління системою крові, впровадження прозорого та підзвітного процесу ліцензування; запуск нових стандартів безпеки крові та розробка інформаційних технологій відстеження.

Із залученням міжнародного експерта розроблено «Дорожню карту» з розрахунками та детальним бюджетом для вирішення у цій сфері інвестиційних потреб (до 167 млн. євро на 4 роки). Ці кошти включають модернізацію 11 центрів крові, експлуатаційні витрати, тестові набори та витратні матеріали, впровадження нових стандартів та протоколів використання крові, створення унікальних реєстрів донорів крові та посилення управління постачанням.

ДОРОЖНЯ КАРТА

з розрахунками та детальним бюджетом для вирішення інвестиційних потреб у сфері безпеки крові

4 роки

€167 млн

Кошти спрямовані на:

- модернізацію 11 центрів крові;
- експлуатаційні витрати;
- тестові набори та витратні матеріали;
- впровадження нових стандартів та протоколів використання крові;
- створення унікальних реєстрів донорів крові та посилення управління постачанням.

4.23. ОСВІТА, НАВЧАННЯ ТА МОЛОДЬ

Реформування, модернізація та наближення до кращих практик європейських країн визначатиме параметри розвитку людського капіталу України.

Зміни стосуються усіх освітніх рівнів: запровадження «Нової української школи» (середня освіта); підвищення якості управління та забезпечення прозорості діяльності університетами, забезпечення якості освіти відповідно до Болонського процесу; «перезавантаження» системи професійно-технічної освіти та забезпечення доступу до навчання протягом життя.

З вересня 2018 року розпочато впровадження реформи середньої освіти «Нова українська школа», яка базується на компетентнісному підході до навчання та децентралізації. На основі Державного стандарту початкової освіти перепідготовку пройшли 40,5 тис вчителів (22 тис вчителів-класоводів та 18,5 тис вчителів іноземних мов). Уряд пішов на безпрецедентні інвестиції – понад 1 млрд грн на парти, меблі та дидактичні матеріали для розвитку учнів. Приєднання до програми оцінювання школярів (PISA) дасть змогу в 2021 році оцінити рівень підготовки школярів відносно інших країн-учасниць програми.

Поштовхом до змін у сфері професійної освіти є ухвалені засади розвитку «Сучасна професійна освіта», які стали основою законопроекту «Про професійну (професійно-технічну) освіту». Підготовлено проект Методики розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти та план заходів з реалізації. У 2019 році планується проектне впро-

вадження кредитної системи для професійної освіти та навчання відповідно до європейської кредитної системи (ECVET).

Паралельно відбувається впровадження дуальної форми навчання, в якій поєднується навчання осіб у закладах освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах (211 заклад професійної (професій-

но-технічної) освіти за участі 600 роботодавців). У вересні 2018 року схвалено Концепцію підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти.

За підтримки проекту Європейської Комісії розвитку професійно-технічної освіти (EU4Skills), відбувається підготовка створення багатопрофільних Центрів досконалості, які допоможуть «перезавантажити» усю систему підготовки фахівців та змінити підходи до управління закладами, формування освітніх програм та використання обладнання.

Триває робота над опрацюванням змісту законопроекту «Про освіту дорослих», який забезпечує доступ до навчання протягом життя (формальна і неформальна освіта, включно із формуванням навичок на робочому місці для осіб віком від 25-64 років).

Зміни у сфері вищої освіти зосереджується на співпраці з ЄС задля модернізації вищої освіти та її інтеграції у європейський простір відповідно до Болонського процесу, що потребує підвищення якості управління університетами, забезпечення прозорості їх діяльності та забезпечення якості вищої освіти. Розпочато прийом заявок для обрання членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, що дасть можливість посилити інституційну спроможність забезпечення якості вищої освіти та перейти до формування вимог щодо акредитації програм вищої освіти.

Затвердження 10 нових стандартів бакалаврського рівня вищої освіти, розроблення 110 проектів стандартів для освітнього рівня бакалавр та 90 проектів стандартів для освітнього рівня магістр стало першим кроком у формуванні національних освітніх стандартів відповідно до Національної рамки кваліфікацій, які в свою чергу мають забезпечити впровадження нового змісту підготовки фахівців з вищою освітою, що відповідає сучасним вимогам на ринку праці.

Використання механізму адресного розміщення державного замовлення, запровадження єдиного фахового вступного випробування, випробування з іноземної мови, єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальностей 081 «Право», 293

«Міжнародне право» покликані забезпечити прозорий та справедливий доступ до вищої освіти.

Україна бере участь у програмах ЄС із підвищення спроможності та академічної мобільності Erasmus+, що є інструментом обміну кращими освітніми практиками європейських країн. За 2015-2017 роки здійснено більше 7200 академічних обмінів: з них 5270 - з України до Європи та 1960 - з Європи до України. Це становить 43% «мобільності» всього регіону Східного партнерства. В 2018 році Україна також отримала окреме вікно фінансування від ЄС в розмірі 5 млн євро.

Основу роботи із молоддю закладає Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2016-2020 роки. У 2018 році реалізовано 52 проекти у яких взяло близько 815 тис. молодих людей. У рамках програми «Молодіжний працівник» у 2018 році проведено 32 тренінги для представників інститутів громадянського суспільства та органів виконавчої влади, що працюють з молоддю, 5 спеціалізованих тренінгів за участю понад 600 молодих людей. Започатковано проект «Державотворець» – стажування молоді в органах державної влади з метою активізації участі молоді в процесах реформування держави (у червні 2018 року у 18 органах державної влади стажувалися 96 молодих людей).

Як частина загальноєвропейської ініціативи реалізується Український Пакт заради молоді – 2020 (починаючи з 2016 року до Пакту приєдналися 108 кампаній та організацій, які створили понад 442 партнерства з освітнім сектором та 22617 місць для стажування, практики та працевлаштування молоді). Розвивається мережа молодіжних центрів. Урядом України затверджено типові положення про молодіжний центр та про експертну раду при молодіжному центрі. Створено Асоціацію молодіжних центрів України.

Підтримка молоді залишатися одним із пріоритетів порядку денного взаємодії України з ЄС. У цьому контексті Україна ініціювала створення Європейського навчального закладу Східного партнерства в Україні з урахуванням досвіду Європейської школи Східного партнерства в Тбілісі.

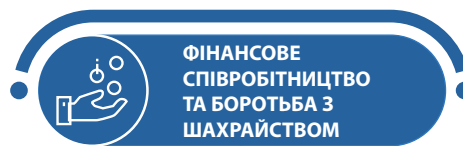
4.24. ФІНАНСОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА БОРОТЬБА З ШАХРАЙСТВОМ

Питання співробітництва OLAF щодо захисту фінансових інтересів України та ЄС у зв'язку із використанням допомоги є предметом постійного діалогу під час проведення засідань двосторонніх органів Асоціації.

З метою узгодження підходів до координації органів виконавчої влади щодо виконання Розділу VI та Додатків XLIII, XLIV (здійснення аудиту та верифікації використання допомоги ЄС та взаємодії з OLAF) Урядом запроваджено національний механізм координації взаємодії органів державної влади. Так, рішенням, яке набрало чинності 17 квітня 2018 р. створено Міжвідомчу координаційну раду з питань протидії порушенням, які впливають на фінансові інтереси України та ЄС (далі – МКР), затверджено її посадовий склад, Положення та уповноважено МВС здійснювати функції Національного контактного пункту з організації взаємодії з OLAF та Європейським судом аудиторів (ЕСА) (далі – Національний контактний пункт (НКП)).

На запит Української Сторони та з метою надання практичної підтримки інституціям, які увійшли до складу МКР у травні 2018 р. направлено місію OLAF з метою проведення експертних консультацій та обговорення практичних аспектів виконання завдань з протидії шахрайству та взаємодії OLAF.

У 2018 році Національним контактним пунктом розпочато комунікацію з Стороною ЄС щодо укладення окремої угоди про співробітництво між МВС та OLAF, яка визначала б правові, адміністративні та технічні засади оперативної взаємодії.

У звітному році відсутні зобов'язання за Угодою про асоціацію

Подальший діалог у вирішенні цього питання буде залежати від зовнішніх чинників, пов'язаних з процесами реформування OLAF та заснуванням у 2017 році за пропозицією ЄК інституту Європейської прокуратури, а також з пошуком в ЄС законодавчих та практичних рішень, які б забезпечували їх ефективну співпрацю із самого початку функціонування Європейської прокуратури (орієнтовно 2020 рік).

В рамках виконання своїх функцій у 2018 р. Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції забезпечено переклад на українську мову текстів Конвенції Європейського Союзу щодо захисту фінансових інтересів Європейських співтовариств від 26.07.1995 і протоколів до неї, імплементація окремих положень яких є обов'язковою у рамках виконання Розділу VI Угоди про асоціацію.

Національним контактним пунктом здійснено порівняльний аналіз національного законодавства України щодо відповідності положенням вищезгаданих актів права ЄС та розпочато узгодження пропозицій щодо внесення необхідних змін у чинне законодавство України. Ведеться підготовка щодо проведення першого установчого засідання МКР.

4.25. ПОГЛИБЛЕНА ТА ВСЕОХОПЛЮЮЧА ЗОНА ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ

Відповідно до митної статистики Державної фіскальної служби обсяг зовнішньої торгівлі товарами України з країнами ЄС у січні-листопаді 2018 року склав 40,512 млрд доларів, що на 13% більше, ніж за аналогічний період минулого року (35,892 млрд доларів). Експорт товарів з України

в країні ЄС за січень-листопад 2018 року виріс на 16% до 16,411 млрд доларів, імпорт – на 11% до 22,101 млрд доларів.

Частка ЄС і в експорті з України і в імпорті складає 43%.